

Verohallinnon tilinpäätös vuodelta 2023

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1	Johdon katsaus.....	3
1.2	Tuloksellisuus	6
1.3	Vaikuttavuus	17
1.3.1	Toiminnan vaikuttavuus	17
1.3.2	Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	18
1.4	Toiminnallinen tehokkuus.....	19
1.4.1	Toiminnan tuottavuus.....	19
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	19
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	21
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	22
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	23
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	23
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	25
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	29
1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	31
1.7.1	Rahoituksen rakenne.....	31
1.7.2	Talousarvion toteutuminen.....	33
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	34
1.7.4	Tase	35
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	36
1.9	Arviointien tulokset.....	38
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	38
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot.....	38
1.10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	38
2	Talousarvion toteumalaskelma.....	39
3	Tuotto- ja kululaskelma	42
4	Tase	43
5	Liitetiedot	44
6	Allekirjoitus	53

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Tärkeimmät toiminnan tulokset

Verohallinto keräsi vuonna 2023 veroja yhteiskunnan käyttöön 81,6 miljardia euroa (+0,1 %). Veroista oikeaan aikaan maksettiin 93 prosenttia.

Verovelkojen kokonaismäärä vuoden 2023 lopussa oli 3,86 miljardia euroa, eli hieman enemmän (+130 milj.) kuin vuotta aiemmin. Arvonlisäveron verovaje – lainmukaisesta verokertymästä saamatta jäänyt osuus – pysyi niin ikään vakaana ja kansainvälisesti vertaillen alhaisella tasolla. Arvonlisäverosta jäi keräämättä vähintään 3 %.

Verohallinnon asiakkaiden asiointin kokonaismäärä laski edellisestä vuodesta, mikä johtui pääasiassa puhelujen määrän vähenemisestä. Hoidettuja yhteydenottoja oli yli 2,8 miljoonaa: 1,8 miljoonaa puhelua (-7,8 %), lähes 250 000 verotoimistoasiointia (+4,2 %), vajaat 580 000 chatilla (-4,8 %) ja 174 000 OmaVero-viestein (+18,8 %) hoidettua kontaktia. Asiakastytyväisyys säilyi korkealla tasolla.

Vuoden 2023 aikana on tapahtunut useita palvelunestohyökkäyksiä Verohallinnon sähköisiä palveluita kohtaan. Osasta hyökkäyksistä on ollut haittaa myös palveluiden saatavuudelle. Verohallinto on kehittänyt menettelyitä palvelunestohyökkäysten havaitsemiseksi sekä torjumiseksi.

Toiminnan tuloksellisuuden kehittyminen

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon toimintavuotta 2023 koskevassa tulossopimuksessa oli 23 numeerista tavoitetta. Näistä 20 saavutettiin täysin, kahdessa poikkeama oli korkeintaan 10 % ja yhdessä poikkeama oli yli 10 %. Verohallinto katsoo onnistuneensa kokonaisuutena hyvin perustehtävässään turvata verotulot yhteiskunnan toimintojen ja palveluiden rahoittamiseksi.

Verotuksen oikaisuvaatimuksista 47 % käsiteltiin kuudessa kuukaudessa (2022: 50 %) ja käsittelyjonot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Perintö- ja lahjaverotuksessa työjonoilla olevien ilmoitusten kokonaismäärä laski 40 % sekä käsittelyajat lyhenivät. Sen sijaan ennakkoratkaisuiden käsittelyajat olivat loppuvuodesta korkeampia kuin vuonna 2022. Myös ennakkoratkaisuiden työjonoilla olevien hakemusten määrät olivat loppuvuodesta korkeampia kuin vuonna 2022.

Lainsäädännössä on selkeytetty automaattista päätöksentekoa. Uudistunut lainsäädäntö mahdollistaa Verohallinnon sääntöperusteisen automaattisen päätöksenteon jatkamisen sekä tuottavuutta parantavan toimintojen kehittämisen.

Yleisen tietosuojasetuksen soveltamiskäytäntö on vaikuttanut Verohallinnon mahdollisuuksiin saada tietoja sivullisilta verovalvonnassa. Tietosuojavaltuutetun 11.11.2022 antaman ratkaisun 3681/186/21 johdosta laissa säädetyn vertailutietotarkastuksen toteuttaminen on vaikeutunut eikä Verohallinto saa riittävän tehokkaasti tietoja ulkomaan rahaliikenteestä. Vertailutietojen puute ulkomaan rahaliikenteestä aiheuttaa yli 100 miljoonan verovajeen vuosittain.

Toiminnan merkittävimmät muutokset

Vuoden 2022 lopulta alkaen toiminnan muutoksen keskiössä on pakollisen työn vähentäminen. Pakollisella työllä tarkoitetaan tässä sellaisia Verohallinnon asiakkaiden asiointitarpeesta tai verotuksen toimittamisesta ja siihen liittyvästä selvittelystä Verohallinnolle muodostuvia tehtäviä, jotka Verohallinnon on lakisääteisesti hoidettava, mutta joiden tarpeeseen – ja siten myös Verohallinnolle koituvien tehtävien määrään – Verohallinto voi vaikuttaa vähentävästi. Vähentynyt asiointin tarve on asiakkaan

vaivaa ja Verohallinnon työtä säästävä kaikkia osapuolia hyödyttävä tilanne, jossa Verohallinto voi kohdentaa vapautuvat resurssit verokertymän turvaamisen kannalta vaikuttavampaan tekemiseen.

Pakollisen työn vähentäminen -hanke on Verohallinnon yksikköraajat ylittävä strateginen yhteinen ponnistus, jossa tavoitellaan 300 henkilötyövuoden vähennystä pakollisesta työstä vuoden 2024 loppuun mennessä ja varmistetaan näin vapautuvien resurssien uudelleen kohdentaminen. Hanke käynnistyi marraskuussa 2022. Pakollisen työn resurssitarvetta saatiin vuonna 2023 toteutetuilla toimenpiteillä vähennettyä 75 henkilötyövuoden verran ja nämä vapautuvat suurelta osin vuoden 2024 aikana. Niiden henkilöiden kohdalla, joiden tehtäviä hankkeen toteuttamat toimenpiteet ovat vähentäneet, on aloitettu perehdytys ja koulutus uusiin tehtäviin.

Verohallinto on osallistunut ja edistänyt osaltaan vuonna 2021 TEM:n asettaman Yrityksen digitalous-hankkeen etenemistä. Hanke vastaa Verohallinnon strategisiin tavoitteisiin asiakkaan toiminnan helpottamisesta sekä saumattomasta veroasioiden hoitamisesta.

Hanke perustuu pääministeri Marinin hallitusohjelmaan. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa edistetään kehityksen jatkamista esimerkiksi siirtymiseksi kohti reaaliaikataloutta ja tiedon kysymiseksi asiakkaalta vain yhden kerran. Hankkeessa edistetään kansallisia ratkaisuja yrityksen sähköisen asioinnin laajentamiseksi sähköisestä perustamisesta yritystoimintaan liittyvien velvoitteiden reaaliaikaisempaan käsittelyyn yhteiskunnassa. Hankkeen tehtävät on organisoitu työkokonaisuuksiin, joita työstetään poikkihallinnollisissa tiimeissä. Ekosysteemikehitys, Yritys syntyy digitaalisena, Tiedon jakaminen ja raportointi sekä Lainsäädäntö työkokonaisuuksien tehtävien suunnittelu, organisointi, edistäminen, ohjaus ja seuranta on toteutettu pääasiallisesti Verohallinnon resurssein. Verohallinto on käyttänyt hankkeeseen 18 henkilötyövuotta vuonna 2023.

Talouden merkittävimmät muutokset

Verohallinnolla on edessään sopeutuminen tulevien vuosien matalampaan kehystasoon taloudellisessa toimintaympäristössä, jossa verokertymän turvaaminen on entistä haastavampaa. Myös hallitusohjelmaan sisältyvä tuottavuusohjelma vaikuttaa tulevina vuosina Verohallinnon asiakaspalvelun ja mahdollisesti valvonnan tasoon sekä kehittämiseen.

Vuoden 2023 lopussa Verohallinto teki päätöksen 22 pienempien toimipaikkojen sulkemisesta sekä kymmenen käyntiasiointipisteen sulkemisesta tai siirtymisestä ajanvarauksella tapahtuvaan asiointiin. Sulkemiset ja käyntiasioinnin lopettamiset tapahtuvat pääosin vuoden 2024 aikana.

Positiivinen luottotietorekisteri tulee kasvattamaan Verohallinnon maksullista toimintaa merkittävästi.

Vuoden 2023 aikana inflaatio on nostanut eräiden Verohallinnon käyttämien palveluiden hintoja huomattavasti.

Toimintaympäristön merkittävimmät muutokset

Verotukseen eniten vaikuttaviksi muutostekijöiksi on Verohallinnossa tunnistettu globaalit poliittiset, taloudelliset ja verotuksen muutokset; yritystoiminnan ja ansainnan muutokset; luonnon kantokyvyn turvaamisen edellyttämät muutokset; teknologiaympäristö; työn ja osaamisen muutokset; sekä Suomen yhteiskunnalliset muutokset.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelma valmistui kesäkuussa. Hallitusohjelma sisältää yli 100 verotukseen vaikuttavaa kirjausta esimerkiksi kiinteistöverotukseen,

tuloverotukseen sekä veronkannon sujuvoittamiseen liittyen. Ensimmäiset tavoitteet tulivat voimaan vuoden 2024 alusta, joten eräiden hallitusohjelman kirjauksien valmistelu ja toteuttaminen aloitettiin Verohallinnossa jo syksyllä 2023.

Vuoden 2023 aikana talouskasvu on hidastunut merkittävästi ja näkymät vuodelle 2024 ovat vaisut. Konkurssit sekä maksujärjestelyt ovat lisääntyneet.

Erilaiset huijausyritykset Verohallinnon nimissä ovat lisääntyneet. Viesteissä voidaan viitata johonkin ajankohtaiseen veroasiaan sekä mukana on linkki, josta pyydetään hoitamaan asia. Huijaukset voivat aiheuttaa asiakkaille taloudellisia tappioita, ja ne työllistävät Verohallinnossa esimerkiksi viestintää sekä ruuhkauttavat puhelinpalvelua. Lisäksi ne vaikeuttavat oikeiden Verohallinnon viestien perille menoa.

1.2 Tuloksellisuus

Verohallinnon toiminta-ajatuksena on toteuttaa verotus oikean määräisenä ja oikeaan aikaan yhteiskunnan toimintojen rahoittamiseksi. Verohallinto toimitti vuonna 2023 noin 5,9 miljoonan asiakkaan verotuksen ja huolehti koko asiakaskunnan kattavien nykyaikaisten veroasiointipalveluiden ja verovalvonnan järjestämisestä. Verotulojen nettokertymä oli 81,6 miljardia euroa (+ 0,1 % edellisvuoteen verrattuna). Veroista 93 % maksettiin oikeaan aikaan.

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon toimintavuotta 2023 koskevan tulossopimuksen tavoitteiden toteutuminen teemoittain on esitetty Taulukko 1:ssä. Yksittäisten mittareiden toteutumia selvitetään jäljempänä toimintakertomuksessa.

Taulukko 1. Tulossopimuksen tavoitteiden toteutuminen teemoittain.

Teema	Tavoitteiden toteutuminen
Yhteiskunnalliseen vaikuttavuus	Saavutettiin täysin
Toiminnan tehokkuus	Saavutettiin osin
Tuotokset ja laadunhallinta	Saavutettiin osin
Henkilöstömittarit	Saavutettiin osin
Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön tavoitteet	Saavutettiin osin
Tulorekisteriyksikön tavoitteet	Saavutettiin osin

Toiminnan tuloksellisuutta kuvataan seuraavassa osa-alueittain OECD:n veroviranomaisen toiminnan yleisen viitekehyksen mukaan jaoteltuna (Kuva 1). Kirjaimilla merkittyjen osa-alueiden jälkeen kuvataan Verohallinnon kansainvälistä toimintaa sekä roolia kestäväen kehityksen ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämässä. Asiakaskokemukseen liittyviä näkökohtia sekä Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön ja Tulorekisteriyksikön toimintaa kuvataan kappaleessa 1.5.2 *Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu*.

Kuva 1. Veroviranomaisen toiminnan yleinen viitekehys (mukaillen lähteestä: OECD).

A. Ennakoiva ohjaus

Ennakoiva ohjaus tarkoittaa tiettyjen rajattujen asiakasjoukkojen kontaktointia tavoitteena saada asiakkaat toimimaan oikein ja ajallaan ja siten turvata verokertymä. Ennakoivaa ohjausta toteutetaan muun muassa kirjeillä, tekstiviesteillä, puhelimitse, ennakkolisilla keskusteluilla ja koulutustilaisuuksilla.

Verohallinto lähetti vuonna 2023 yli 4,5 miljoonaa ohjauskirjettä (2022: 4,1 milj.) ja teki 4 048 ohjaussoittoa (2022: 3 522) muun muassa uusille yrittäjille, yrityksille, yhdistyksille ja marjatilaille. Verohallinto lähetti asiakkailleen myös tekstiviestejä muistuttaakseen ajankohtaisista asioista, esimerkiksi verokortin tulorajan tarkistamisesta tai arvonlisäveron ilmoittamisen ja maksamisen määräpäivistä. Vuonna 2023 lähetettiin 138 055 tekstiviestiä (2022: 92 737).

Kaikilla Verohallinnon yhteisöasiakkailta on mahdollisuus pyytää Verohallinnolta ennakkollista keskustelua haastavissa verokysymyksissä. Tarkoituksena on tarjota ennustettavuutta verotukseen ja ohjata asiakasta toimimaan oikein ennen kuin verotukseen liittyvät järjestelyt ovat tapahtuneet. Keskustelut ovat maksuttomia. Vuonna 2023 käytiin 155 ennakkollista keskustelua (2022: 176).

Verohallinnon prosessikarttaa muutettiin 1.10.2023 siten, että ennakoiva ohjaus -menettelyalue lopetettiin ja vastuu ennakoivan ohjauksen operatiivisesta tekemisestä siirtyi muille menettelyalueille. Muutoksen myötä menettelyalueilla on kokonaisvastuu toimintansa suunnittelusta ja järjestämisestä siten, että kaikki ohjaus- ja valvontatoimenpiteet tulevat tehdyksi priorisointien mukaisessa järjestyksessä.

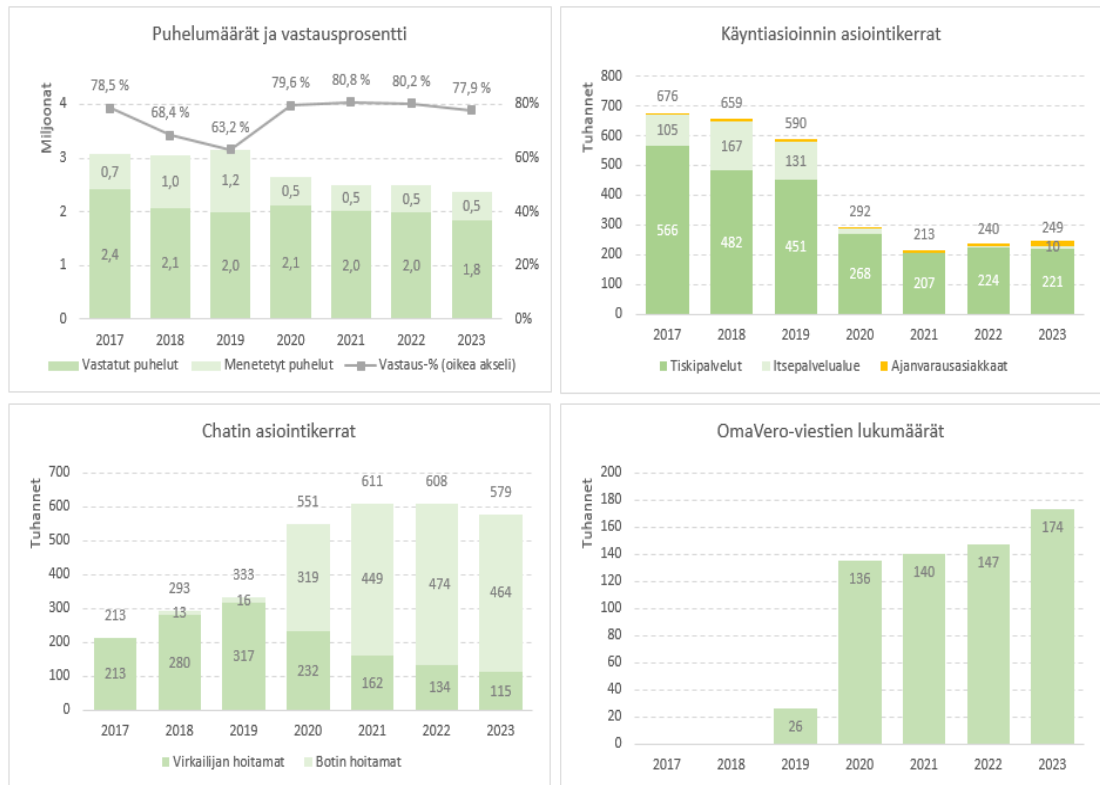
B. Asiointipalvelut

Asiointimäärät laskivat vuonna 2023 noin viisi prosenttia. Puheluita saapui viisi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vastattujen puheluiden määrä oli 7,8 prosenttia pienempi kuin 2022. Puheluiden vastausprosentti oli 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2022. Asiakkaiden antama arvosana puhelinpalvelulle kuitenkin nousi hieman. Viime vuonna 91,9 % henkilö- ja yritysasiakkaista antoi arvosanan 4 tai 5 (2022: 91,3 %).

OmaVero-viestien määrä kasvoi 18 prosenttia vuonna 2023.

Verohallinnon puhelinvaihteessa otettiin toukokuussa 2023 käyttöön puhebotti. Tämä uudistus laski virkailijoille asti päätyneitä puhelinvaihteen puheluita vuositasolla merkittävästi (-41 %).

Eri palvelukanavien asiointimäärien kehitys on esitetty Kuva 2:ssa ja jäljempänä Taulukko 6:ssa.

Kuva 2. Verohallinnon eri palvelukanavien asiointimääriä 2017-2023. Chatin luvuissa botilta virkailijalle siirtyneet asiointitapahtumat näkyvät sekä botin että virkailijoiden hoitamien lukumäärissä (näitä oli vuonna 2023 noin 88 000 ja 102 000 vuonna 2022. Lasku johtuu chattien kokonaismäärän laskusta sekä joulukuusta, jolloin virkailijachatia ei ollut). OmaVero-viestit otettiin käyttöön syyskuussa 2019.

Sähköisten asiointipalveluiden käyttö vuonna 2023:

- OmaVeroon kirjauduttiin vuonna 2023 yli 33,5 miljoonaa kertaa (2022: 32 miljoonaa), siellä tehtiin 5,5 miljoonaa erilaista ilmoitusta (2022: 5,5 miljoonaa) sekä lähetettiin 174 000 viestiä Verohallintoon.
- Verokorttiin tai ennakkoveroon haettiin muutosta noin 2,6 miljoonaa kertaa, näistä OmaVero-asiointina hoitui 76 % (2022: 77 %).
- Esitetyttyyn veroilmoitukseen teki muutoksia noin 1,5 miljoonaa henkilöasiakasta, joista muutokset OmaVerossa tehneitä oli 89 % (2022: 89 %).
- Pientyönantajien palkanmaksua helpottavaan Palkka.fi-palveluun oli vuoden 2023 loppuun mennessä rekisteröitynyt noin 335 000 työnantajaa (2022: 319 000). Palvelua käyttää kuukausittain keskimäärin noin 31 000 työnantajaa. Palvelun kautta on maksettu palkkoja ja palkkioita vuonna 2023 noin 2,4 miljardilla eurolla (2022: 2,4 mrd. €). Palvelun kautta hoitui työnantajien puolesta noin 1,4 miljoonaa palkkatietoilmoitusta ja noin 0,44 miljoonaa erillisilmoitusta tulorekisteriin.
- Yritystietojärjestelmän sähköisen perustamispalvelun kautta tehtiin sähköisiä osakeyhtiön perustamisista 88 % kaikista perustamisista (2022: 81 %).

C. Viestintä

Viestinnällä rakennetaan vuorovaikutusta asiakkaiden kanssa, madalletaan kynnystä hoitaa veroasioita ja kannustetaan asiakkaita toimimaan oikein ja ajallaan verokertymän turvaamiseksi. Viestinnällä on osaltaan myötävaikutettu OmaVeron käytön ja sähköisen asioinnin kasvuun. Viestinnällä myös lisätään henkilöstön ymmärrystä ja sitoutuneisuutta työhönsä sekä vahvistetaan työn merkityksellisyyden tunnetta.

Selkeillä, ajankohtaisilla asiakasohjeilla ja sosiaalisen median vuorovaikutuksella tavoitellaan positiivista asiakaskokemusta. Viestinnässä huomioidaan eri asiakasryhmien tarpeet ja tarjotaan tietoa suomen ja ruotsin lisäksi myös englanniksi. Viestinnän ulkoisia ja sisäisiä kanavia ovat muun muassa vero.fi, uutiskirjeet, verkkoinfot, sosiaalinen media ja mediaviestintä sekä vuorovaikutteinen intranet. Vero.fi tarjoaa kattavat ohjeet veroasioiden hoitamiseen ja OmaVeron käyttöön. Asiakasohjeita kehitetään systemaattisesti yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Vero.fi-sivuja ladattiin yhteensä 85,8 miljoonaa kertaa vuonna 2023 (2022: 88,5 miljoonaa). Tästä määrästä ruotsinkielisiä sivuja ladattiin 5,2 miljoonaa kertaa ja englanninkielisiä 3,8 miljoonaa kertaa. Vuoden 2023 aikana vero.fi-sivustoon kohdistui palvelunestohyökkäyksiä. Sivuston teknistä toimintavarmuutta vahvistettiin loppuvuodesta.

Verohallinnon sosiaalisen median kanavien seuraajamäärä oli lähes 265 000 (2022: 222 000). Sisältöjen näyttökertoja oli noin 25 miljoonaa (2022: 19,4 miljoonaa) ja erilaisia reaktioita 1,3 miljoonaa (2022: 1,3 miljoonaa).

Verohallinnon mediapalvelua käytettiin 376 kertaa vuonna 2023 (2022: 356). Taloustutkimuksen Yritysviestintä23-tutkimuksessa Verohallinnon mediapalvelu sai arvosanaksi 3,94 / 5 (2022: 3,65). Julkisen sektorin organisaatioista parhaat arviot saivat Verohallinnon ja Ilmatieteen laitoksen viestinnät. Rekrytointiviestintä sosiaalisessa mediassa palkittiin parhaana Magnet Awards Finland -kilpailun luovien ideoiden kategoriassa. Kyseisessä kategoriassa haettiin erityisesti toimialan perinteisiä kaavoja uudistavia työnantajakuvakampanjoita ja sisältöjä.

Asiakasviestinnässä painottuivat seuraavat aiheet:

- Verokortti ja sen ajan tasalla pitäminen vuoden mittaan
- Veroilmoitusten tarkistaminen ja täydentäminen
- Verojen maksaminen oikein ja ajoissa
- Ajankohtaiset aiheet ja lakimuutokset esimerkiksi energiakriisin vuoksi, mm. sähkövähennys

D. Rekisteröinti ja asiakastietojen hallinta

Sujuva asiakkaiden rekisteröinti ja rekisteröintiaseman muutokset ovat yritystoiminnan käynnistämisen ja jatkuvuuden edellytyksiä. Verohallinnon tehtävänä on varmistaa ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteröinnin edellytykset ja valvoa rekisterien ajantasaisuutta. Tavoitteena on käsitellä näihin rekistereihin liittyvät niin sanotut roolirekisteröintitehtävät 21 päivässä. Virkailijatyönä tehtiin vuonna 2023 noin 58 500 roolirekisteröintitehtävää (2022: 55 000), joista 62,7 % (2022: 64 %) käsiteltiin tavoiteajassa. Tiettyjen edellytysten täytyessä – noin 55 %:ssa asioista (2022: 55 %) – rekistereihin pääsy ja muutokset hoituvat automaattiossa ilman viivettä Verohallinnon taholta. Rekisteritietojen ajantasaisuuden valvontaan liittyen Verohallinto lähetti asiakkaille vuonna 2023 noin 30 000 (2022: 34 000) erilaista kuulemiskirjettä tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Verohallinnossa annettiin vuonna 2023 henkilö- ja keinotunnuksia noin 23 600 (2022: 27 000). Rekisteröintien kokonaismäärää on vähentänyt rakennusalan haastava suhdannetilanne.

Harmaan talouden torjunnassa estettiin perusteettomia ennakkoperintä- ja arvonlisäverorekisteröintejä ja poistettiin rekistereistä 2 145 niihin kuulumatonta toimijaa (2022: 1 660). Kansalliseen harmaan talouden ja talousrikollisuuden vastaiseen toimenpideohjelmaan kuuluvassa ID-väärinkäytökset ja palautuspetokset -hankkeessa tehtyjen havaintojen perusteella on vahvistettu Verohallinnon kyvykkyyttä rekisteröinnissä puuttua vääriin käytöksiin ja petoksiin kehittämällä osaamista, työmenetelmiä ja työkaluja. Henkilörekisteröinnissä toteutettiin ensimmäisen laadunseuranta, ja rekisteröijien osaamista vahvistettiin muun muassa verkkokursseilla. Tarkempaan tutkintaan päätyi 23 600 henkilörekisteröinnistä noin 6400 rekisteröintiä. Rekisteröinnillä on ollut myös keskeinen rooli Verohallinnon Venäjän vastaisten pakotteiden valvonnassa.

E. Verotuksen toimittaminen ja suoritusten käsittely

Veroilmoitusten käsittely ja maksuliikenne hoitui säädettyissä aikatauluissa. Palautuksia Verohallinto käsitteli vuoden 2023 aikana 22 mrd. euroa (2022: 20,8 mrd. €). Eniten palautuksia oli arvonlisäverossa, 16,2 mrd. euroa (2022:16,2 mrd.).

Tilitettävissä veroissa veronsaajat saivat verotulonsa ajallaan. Valtion osuus kerätyistä veroista oli 75,9 % (2022: 61,7 %), kuntien osuus 17,9 % (2022: 33 %) Kelan osuus 4,9 % (2022: 4,1 %) sekä seurakuntien 1,3 % (2022: 1,2 %). Kuntien osuuden lasku johtuu SOTE-uudistuksesta, jonka yhteydessä osa kunnallisverosta siirtyi valtion kerättäväksi.

F. Verovalvonta

Verovalvonnan pöytävalvonnassa tehdään muutoksia asiakkaan verotukseen silloin kun asiakkaan antamissa tiedoissa havaitut virheet tai puutteet antavat asiakkaan kuulemisen jälkeen tähän aiheita. Verotarkastuksessa ja harmaan talouden torjunnassa keinot ja tietolähteet ovat monipuolisemmat, ja asiakkaan toimintaa selvitetään yleensä perusteellisemmin kuin pöytävalvonnassa. Verovalvonnan tuloksellisuutta voi arvioida muun muassa kädenjäljen perusteella. Kädenjäljellä tarkoitetaan valvonnasta seurannutta verotuksen lopputuloksen euromääräistä nettomuutosta. Kädenjälkeä tarkasteltaessa on hyvä huomata ensinnäkin se, että mahdollisessa myöhemmässä verotuksen muutoksenhaussa verotus voi muuttua, eikä alkuperäinen kädenjälki tällöin enää päde. Toisekseen kaikki – sinällään kiistattomatkaan – verot eivät erinäisten syiden, esimerkiksi asiakkaan maksukyvyttömyyden, takia realisoitu maksuina verokertymäksi.

Tuloksellisuudesta kertovat myös valvonnan osuvuus toimenpiteitä edellyttäneisiin kohteisiin, verotarkastuksen yhteydessä tehdyt asiakasohjaukset ja maksuunpanot, harmaan talouden torjunnan rikosilmoitusharkintaan edenneiden tapausten lukumäärä sekä perusteettomien rekisteröintien estäminen ja poistaminen.

Henkilöiden ja yhteisöjen tuloverotuksen säännönmukaisen verotuksen kädenjälki verovuodelta 2022 oli kaikkiaan 317 milj. € jakautuen henkilöasiakkaat 97 milj. € ja yhteisöasiakkaat 220 milj. €. Kädenjäljen voi jakaa (a) veroilmoituksensa antaneiden asiakkaiden verotuksen muuttumiseen verovalvonnassa ja (b) ilmoittamisen laiminlyöntejä seuranneiden kehotuskirjeiden vaikutuksesta saatujen veroilmoitusten mukaisesti tai arvioverotuksen perusteella määrättyihin veroihin. Henkilöasiakkaiden kädenjäljestä valvonnan osuus oli 46 milj. € ja kehotusten 51 milj. €

Yhteisöasiakkaiden kädenjäljestä valvonnan osuus oli 153 milj. € ja kehotusten 67 milj. €.

Arvonlisäveroilmoitusten valvonnan kädenjälki vuodelta 2023 oli 162 milj. € (2022: 171 milj. €), josta harmaan talouden valvonnan osuus 9 miljoonaa. Kädenjäljestä 90 milj. € on automaatiassa muodostuneita arvioveroja, 27 milj. € arvioverotuksen jälkeen saatuihin ilmoituksiin perustuvaa kädenjälkeä, ja 46 milj. € reaaliaikaiseen riskiperusteiseen virkailijatyöhön perustuvaa kädenjälkeä. Lopullinen kädenjälki voi laskea edellä sanotusta, sillä arvioverotuksia voidaan jälkikäteen poistaa asiakkaiden myöhemmin antamien korjaavien ilmoitusten myötä. Esimerkiksi vuoden 2021 kädenjälki kutistui tilinpäätöksen laatimishetkellä tammikuussa 2022 lasketusta arvosta noin puoleen lokakuuhun 2022 mennessä (265 milj. € ⇒ 132 milj. €). Virkailijatyönä käsiteltiin vuonna 2023 riskiperusteisesti 16 728 valvontatapausta (2022: 15 206), joista 20 %:ssa muodostui kädenjälkeä (2022: 19 %).

Arvonlisäverovajeessa ei ole tapahtunut viime vuosina merkittävää muutosta. Verohallinnon omien laskelmien mukaan vuonna 2020–2022 verovaje arvonlisäverossa oli vähintään 3 prosenttia, josta noin 1 prosenttiyksikkö on verovelkojen osuus. Euroopan komissio on arvioinut Suomen verovajeeksi 2,3 % (522 miljoonaa euroa) lainmukaisesta kertymästä vuonna 2020 ja 0,4 % (90 miljoonaa euroa) vuonna 2021. Komissio mainitsee, että verovajeen vuosivaihteluun sisältyy laskennallista epävarmuutta ja että verovajeen arvio palanee vuotta 2020 vastaavalle tasolle vuoden 2022 laskennassa. Verohallinto ei myöskään ole havainnut omissa laskelmissaan vastaavan suuruisia vuosivaihteluita. Kansainvälisesti vertaillen arvonlisäverovaje on Suomessa suhteellisen matala, esimerkiksi EU:n komission viimeksi julkistama EU-maiden mediaani on 4,9 prosenttia lainmukaisesta kertymästä vuonna 2021.

Verotarkastusresursseja käytetään joustavasti ohjaus- ja valvontasuunnitelman mukaisten, uusien ja ennestään tunnettujen veroriskien tai riski-ilmiöiden torjuntaan. Ohjaus- ja valvontatoimenpiteeksi valitaan veroriskin luonteen ja merkittävyyden mukaisesti tarkoituksenmukaisin toimenpide, joka voi vaihdella kevyemmästä ennakolta ohjaavasta toimenpiteestä verotarkastukseen. Erityyppisiä valvontatoimenpiteitä valmistui vuonna 2023 kaikkiaan 5 372 (2022: 4 742). Kasvua selittää erityisesti verotarkastusresursseilla toteutettu valvontaprojekti, jossa hyödynnettiin verotarkastusta kevyempiä valvontakeinoja. Valvontatoimenpiteistä verotarkastuksia oli 1 371 (2022: 1 444). Verotarkastusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden euromääräinen vaikutus oli vuonna 2023 yhteensä 163 milj. € (2022: 329 milj.). Vertailuvuonna 2022 euromäärää nostivat yksittäiset poikkeuksellisen merkittävät tapaukset, jollaisia ei vuonna 2023 valmistunut.

Harmaan talouden torjunnan menettelyalueen verotarkastusten kohdevalinnassa osuvuus nousi edellisvuoden jo hyvästä tasosta: toimenpiteellisten tarkastusten osuus oli 93 % (2022 91 %), ja tarkastuskohteista 86 % (2022 87 %) eteni rikosilmoitusharkintaan. Arvonlisäveroilmoitusten valvonnassa käsiteltiin 3 400 ilmoitusta (2022: 3 800), joiden perusteella syntyi kädenjälkeä 9,5 milj. € (2022: 10 milj. €) ja tehtiin rikosilmoitusharkintaa varten 17 (2022: 32) rikosilmoitusmuistiota havaituista väärinkäytöksistä. Perusteettomia ennakkoperintä- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteröintejä estettiin ja poistettiin rekisteriin kuulumattomia; tällaisiin tapauksiin liittyviä tehtäviä oli käsittelyssä 2 437 (2022: 2 145). Harmaan talouden torjunnan htv-valvojat hylkäsivät konkurssiyhtiöiden palautuspetosvalvonnassa yhtiöiden vastuuhenkilöiden ja heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden ennakonpidätyksiä lähes 1,5 m€. Lisäksi moniviranomaisyhteistyönä valvottiin yhteensä 1 005 (2022: 721) toimijaa mm. taksi-, ravintola- ja rakennusaloilla sekä festivaaleilla. Harmaan talouden torjunnassa tehtiin aktiivisesti kansallista ja kansainvälistä viranomais- ja sidosryhmäyhteistyötä.

Verohallinnon omia kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden vastaisen toimenpideohjelman hankkeita työstettiin ja saatiin valmiiksi useita, osa yhdessä muiden viranomaisten tai ministeriöiden kanssa. Kansainvälisestä toiminnasta esimerkkeinä mainittakoon harmaan talouden torjunnan yhdessä muiden pohjoismaisten verohallintojen kanssa valmistelemaat yhteispohjoismainen uhkakuva NATA2023 ja korruptiorikokset -koulutus, joita myös muut kansalliset viranomaiset voivat hyödyntää. Harmaan talouden torjunta on tiiviisti mukana myös mm. ammattimaisia avustajia koskevaan OECD:n alatyöryhmässä, järjestäytyneen rikollisuuden moniviranomaisvalvontaa kehittävässä ENFIN-hankkeessa sekä FCInet -työkalun kehittämistyössä. Kansainvälisen yhteistyön tuotoksia on jalkautettu aktiivisesti kansalliseen talousrikostorjuntaan.

Harmaan talouden selvitysyksikkö tutkii harmaan talouden ilmiöiden vaikutuksia ja torjuntaa sekä arvioi lainsäädännön vaikuttavuutta. Ilmiöselvityksiä laaditaan myös valvonta- ja lupaviranomaisten tehtävien tukemiseksi. Tilintarkastusta koskevassa selvityksessä tarkasteltiin tilintarkastusvelvoitteiden laiminlyöntejä ja veroriskisyyden vaikutusta tilintarkastusvelvoitteiden laiminlyönnin todennäköisyyteen. Harmaan talouden aiheuttamaa verovajeen määrää arvioitiin mittaamisselvityksissä, joissa selvitettiin kotitalousvähennysjärjestelmän väärinkäytöksiä sekä rekistereiden ulkopuolella toimivia kotimaisia yrityksiä. Kokonaisuudessaan ilmiöselvityksiä, lausuntoja ja muita tiedon tuottamistehtäviä valmistui vuoden aikana yli 150.

Selvitysyksikkö tuottaa tietopalveluna viranomaisten tehtävien tueksi digitaalista velvoitteidenhoitoselvityspalvelua. Velvoitteidenhoitoselvityspalvelun käyttö laajeni edelleen tukemaan uusia viranomaistehtäviä ja vuoden lopussa palvelua hyödynnettiin 37 viranomaistehtävässä. Velvoitteidenhoitoselvityksiä tilattiin yli 700 000.

Selvitysyksikön koordinoima viranomaisten yhteinen harmaan talouden ja talousrikollisuuden tilannekuvatoiminto ylläpiti ajankohtaista tilannekuvaa julkaisemalla Harmaa talous & talousrikollisuus -sivustolla 61 tietotuotetta.

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden vastaisen toimenpideohjelman 2020–2023 hankkeet saatiin pääsääntöisesti valmiiksi vuoden 2023 loppuun mennessä. Hankkeista erityisen merkittävä Verohallinnon ja viranomaisnäkökulmasta laajemmin oli identiteettien väärinkäytöksiä ja palautuspetoksia koskeva hanke, jonka myötä Verohallinnossa on kehitetty kyvykkyyttä sekä työkaluja tunnistaa väärinkäytöksiä. Hanke on nostanut esiin laajemmin haasteet erityisesti ulkomaisen työvoiman rekisteröinnissä Suomessa. Hankkeen aikana rakennetun työkalun kehitystä jatketaan 2024. Vakuutuskuorien valvontahanke nosti esiin valvonnan kehittämisen lisäksi lainsäädännön muutostarpeita. Aggressiivisen verosuunnittelun tutkimustoiminta käynnistyi 2023 neljän tutkimusorganisaation kanssa, tutkimustyö jatkuu vuosina 2024–2025. Rikostaustatiedon laajempaa hyödynnettävyyttä harmaan talouden torjunnassa selvitettiin. Samoin selvitettiin Verohallinnon ja Tullin toimivaltuuksien ja tarkastusoikeuksien mahdollista kehittämistä harmaan talouden torjunnassa vastaamaan muiden kansallisten viranomaisten oikeuksia ja kansainvälistä kehitystä. Asian eteneminen edellyttää poliittista päätöstä.

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa sekä viranomaisyhteistyötä kehitettiin toimenpideohjelmassa mm. toteuttamalla selvityshanke kansainvälisistä turvaamis- ja täytäntöönpanotoimista veroviranomaisten ja sidosryhmien käytettävissä olevista oikeus- ja virka-apukeinoista sekä EU sääntelystä. Ennalta estävää harmaan talouden torjuntaa toteutettiin työelämään siirtyville nuorille ja maahanmuuttajille kolme vuotta kestäneellä sosiaalisen median viestintähankkeella. Hankkeessa luotiin viestintäkonsepti (happytaxpayer.com), verokampus.fi-sivusto uudistettiin ja nuoria tavoitettiin monipuolisesti eri sosiaalisen median kanavissa.

Viranomaisten välistä tietojenvaihtoa kehitettiin harmaan talouden torjumiseksi toteuttamalla useita lakimuutoksia, joiden seurauksena Harmaan talouden selvitysyksikön velvoitteidenhoito-selvityspalvelu laajeni tukemaan kymmentä uutta viranomaistehtävää ohjelmakauden aikana.

Ohjelmakauden aikana Verohallinto toteutti yhteensä 12 hankekokonaisuutta, joista 5 oli toteutushankkeita ja 7 selvityshankkeita. Itsearviointin mukaan hankkeiden vaikuttavuus harmaan talouden ja talousrikostorjunnan kannalta sai arvon 8 (mediaani). Hankkeiden arvioitiin toteuttavan harmaan talouden ja talousrikostorjunnan 2020–2023 strategiaa arvolla 9 ja toimenpideohjelman joustavuus eli mahdollisuus käynnistää uusia hankkeita tilanteen niin edellyttäessä, sai arvon 9. Toimenpideohjelman rahoituksen merkitys korostui, se arvioitiin tasolle 10. Ilman erillirahoitusta useat hankkeet olisivat jääneet toteutumatta.

Kokonaisarviona useimmat Verohallintoa koskevat ohjelmakauden hankkeet etenivät suunnitellusti ja tavoitellusti. Yksittäisiä hankkeita jäi toteutumatta, kuten harmaan talouden selvitysyksikköä koskeva lakimuutos, aikataulu-, resurssi- tai muiden syiden takia.

G. Verovelkojen hallinta ja perintä

Maksamatta olevia veroja oli vuoden 2023 lopussa 3,86 mrd. euroa (vuoden 2022 lopussa 3,73 mrd. +3,5 %). Maksamatta olevista veroista oli arvonlisäveroja 1,71 mrd. euroa (44 %), henkilöasiakkaiden tuloveroja 1,27 mrd. (33 %) ja yhteisöjen tuloveroja 0,47 mrd. (12 %).

Valmisteverovelat kasvoivat lähes 37 % 155 miljoonaan euroon. Kasvu selittyy Verohallinnon valvontatoimilla, joiden tuloksena määrättyjä kaikkia veroja ei ole maksettu. Perintöverovelat kasvoivat 49 % ja vuoden 2023 lopussa niitä oli maksamatta 76 miljoonaa. Kasvu selittyy osaksi perintöjen lukumäärän kasvulla sekä perintöveroilmoitusten jonojen purkamisella. Perintöverokertymä kasvoi vuonna 2023 lähes 40 %.

Uusien eli alle vuoden ikäisten verovelkojen osuus oli vuoden 2023 lopussa 33 % (2022: 32 %).

H. Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusten keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2023 noin 7 kuukautta (2022: 8 kk). Tavoiteajassa (6 kk) käsiteltyjen osuus hieman laski (2022: 50% →2023: 47%).

Uusia oikaisuvaatimuksia tuli vuonna 2023 noin 133 500 (2022: 135 000). Noin puolet oikaisuvaatimuksista liittyy henkilöverotukseen. Vuoden aikana valmistui tai poistettiin aiheettomina noin 132 000 oikaisuvaatimusta. Näin ollen käsittelyjonoilla odottavien asioiden varasto pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2022.

Hallinto-oikeuksissa tehtiin vuonna 2023 kaikkiaan 1 339 verotuksen oikaisuvaatimukseen liittyvää ratkaisua. Verotuksen oikaisulautakunnan päätös pysyi 87 %:ssa hallinto-oikeuksien tutkimista tapauksista.

I. Keskitetty veroriskienhallinta

Verohallinto on tunnistanut merkittäviä reagoitavia vaativia muutoksia toimintaympäristössään. Globalisaatio ja yritystoiminnan kansainvälistyminen, digitalisaatio sekä erilaiset alustatalouden ilmiöt sisältävät riskin verotuksen tietopohjan murenemisestä. Yrityskentässä on tapahtunut sekä liiketoiminnan keskittymistä kansainvälisiin suuriin toimijoihin että palkkatyön muuttamista pienyrityksiksi. Ansiotulojen ja pääomatulojen sisälle on syntynyt uusia ansaintamuotoja ja uudenlaisia sijoitustuotteita, joiden verotuksellinen käsittely sekä verotuksen toimittamiseen tarvittava tiedonsaanti haastaa verohallintoja kansainvälisesti. Verohallinto on kartoittanut näiden muutosten vaikutuksia ja ryhtynyt toimenpiteisiin verotulojen turvaamiseksi.

Verohallinnossa on ollut vuoden 2021 alusta lähtien keskitetty veroriskienhallintatoiminto, johon on sijoitettu Verohallinnon ohjauksen ja valvonnan kokonaissuunnittelu koskien kaikkia verolajeja ja asiakasryhmiä palkansaajista suuryrityksiin. Samaan aikaan on muodostettu asiakasryhmiä, joiden palveluiden parantamiseen ja yhteistyöhön on voitu kytkeä myös riskiperusteinen ohjaus ja valvonta. Asiakkaiden ohjauksessa ja valvonnassa on keskitytty oikeiden ja riittävien toimenpiteiden suunnitteluun eri veroriskeihin nähden. Toimenpiteiden kokonaismäärää on pystytty kasvattamaan, kun kevyiden, reaaliaikaisten ja ennakolta ohjaavien toimenpiteiden suhteellinen osuus on noussut. Samanaikaisesti valvonnan toimenpiteet on keskitetty niille alueille, joilla veroriskit ovat verokertymän näkökulmasta suurimmat.

Ohjauksen ja valvonnan painopistealueita vuonna 2023 olivat muun muassa alkoholin nettikauppa yhteistyössä Tullin kanssa, tuotonmaksut rajoitetusti verovelvollisille uuden TRACE-menettelyn avulla, Venäjän vastaisten pakotteiden valvonta, osinkojen lähdeveropalautukset ja arvonlisäverovelvollisten rekisterin ajantasaistaminen. Suuryritysten ohjauksessa ja valvonnassa sekä siirtohinnoittelussa pääpaino oli edellisvuosien tapaan ennakkolisissa keskusteluissa valvonnan ollessa silti toimenpiteenä rinnalla käytössä. Harmaan talouden torjunta säilyi Verohallinnon keskeisenä painopistealueena kohdistuen vakavien veropetosten ennaltaehkäisyyn ja jälkikäteiseen valvontaan. Erityisesti torjunta painottui identiteettien väärinkäytösten ja erilaisten palautuspetosten ehkäisyyn sekä harmaaseen talouteen liittyvien ammattimaisten avustajien tunnistamiseen. Digitalouden riskialueilla vertailutietojen saanti on ollut useamman vuoden haasteellista, mutta valvontaa on silti pystytty tekemään ja kansainvälinen yhteistyö asiaan liittyen on kehitymässä suotuisaan suuntaan.

Vertailutietojen hankinta ja niiden kokonaisvaltainen hyödyntäminen on Verohallinnon ohjauksen ja valvonnan suuntaamisessa keskeistä. Vertailutietojen kokonaisuuteen kuuluvat mm. säännönmukaiset kansainväliset tietovirrat ja tapauskohtaisesti hankittavat vertailutiedot. Verohallinto on ollut aktiivinen toimija kansainvälisten tietovirtojen kehittämisessä kuten myös kotimaan vertailutietoihin liittyvissä kehityshankkeissa, niin tiedon hankinnan kuin hyödyntämisenkin osalta. Tietosuojavaikuttettu on antanut 11.11.2022 ratkaisun, joka on vaikeuttanut Verohallinnon mahdollisuuksia saada vertailutietoja ulkomaan rahaliikenteestä. Vertailutietojen puute ulkomaan rahaliikenteestä aiheuttaa yli 100 miljoonan verovajeen vuosittain.

J. Teknologia

Verohallinnon sähköisten palveluiden käyttöaste on vuosien mittaan noussut tasaisesti, ja samaan aikaan on edistetty vielä helpompaa veroasointia - sellaista, jossa kansalaisen tai yrityksen ei tarvitse tehdä mitään, kun verotusta varten tarvittavat tiedot päätyvät automaatiolla reaali maailman liiketapahtumasta suoraan Verohallinnon

järjestelmiin. Tämän mahdollistavat rajapinnat, joilla muodostetaan yhteys Verohallinnon järjestelmien ja yritysten tai niiden käyttämien tilitoimistojen taloushallinto-ohjelmistojen välille. Vuoden 2023 aikana Verohallinto on avannut uusia rajapintoja sekä laajentanut useita jo aiemmin avattuja. Uusia rajapintoja on avattu henkilöverotukseen sekä autoverotukseen. Vuoden 2023 loppuun mennessä Verohallinnon Vero API -rajapintoja oli käytetty yhteensä 251 miljoonaa kertaa. Yli 70:stä tuotannossa olevasta rajapinnasta käytetyin on Ennakonpidätystietojen kysely.

Kansainvälisyys

Verohallinto oli vuonna 2023 mukana melkein 150:ssä säännöllisesti kokoontuvassa kansainvälisessä työryhmässä ja projektissa. Yhteistyöfoorumeita olivat mm. OECD, EU, IOTA (Intra-European Organisation of Tax Administrations) sekä pohjoismainen Nordisk Agenda.

Vuonna 2023 OECD:ssä painopisteinä on edelleen ollut kansainvälisen yritysverotuksen uudistamishanke – niin kutsutut pilarit 1 ja 2 – sekä verohallintojen tulevaisuuden toimintatapa Tax Administration 3.0. Verohallinto on ollut mukana molemmissa hankkeissa aktiivisesti. EU:ssa on jatkettu mm. CESOP-järjestelmän (Central Electronic System of Payment information) toteutusta, ja Verohallinto on toiminut toteutusta tukevan Expert teamin puheenjohtajana. Uutena hankkeena aloitti verohallintojen DAC tietojenvaihtoa arvioiva Expert Team VISDAC. Suomi oli ensimmäinen arvioitava maa keväällä 2023. Nordisk Agendan uusi strategia hyväksyttiin pääjohtajakokouksessa 08/2023. Tavoitteellisuuden ja tuloksellisuuden ajatusta viedään eteenpäin toiminnan kaikilla tasoilla.

Vuonna 2023 alkoi Tansanian verohallinnon kanssa uusi kehitysyhteistyöhanke, joka keskittyy mm. valvonnan kehittämiseen, asiakaskokemukseen, muutosjohtamiseen ja käyttäytymistieteellisiin kokeiluihin. Työ rakentuu aiemman projektin onnistumisten perustalle. Projekti Kenian verohallinnon asiakasrekisteröinnin kehittämiseksi joutui lopulta odottamaan hyväksyntää Kenian valtiovarainministeriöstä koko vuoden, ja käynnistyy vasta vuoden 2024 alusta. Kolmivuotinen projekti Kyproksen verohallinnon tukemiseksi valmisohjelmiston toteutuksessa tuli päätökseen vuoden 2023 aikana.

Kaikissa hankkeissamme keskitytään institutionaalisen kapasiteetin kasvattamiseen, mikä tarkoittaa esimerkiksi prosessien parantamista ja standardien luomista. Keskitymme aihealueisiin, joissa meillä on vahvaa osaamista, ja työskentelemme vertaisuuden periaatetta kunnioittaen.

Suomen toimintaa kehittyvien maiden tulopohjan vahvistamiseksi arvioi vuonna 2023 riippumaton ja itsenäinen kansainvälinen evaluointitiimi. Verohallinto on yksi monista toimijoista, joka on toteuttanut Suomen Verotus ja kehitys -toimintaohjelmia vuonna 2016-2023. Yksi tiimin havainnoista oli, että Suomi on onnistunut vahvistamaan Tansanian verohallintoa.

Kestävä kehitys

Verohallinto laatii vuoden 2023 toiminnasta vastuullisuusraportin valtionhallinnon yhteisen raportointikehyksen mukaisesti. Raportti julkaistaan huhtikuun 2024 loppuun mennessä vero.fi -verkkosivuilla. Vastuullisuusraportointi toteutetaan erillään kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksestä.

Verohallinnon vastuullisuustyön vaikuttavuus liittyy olennaisuustarkastelussa organisaation olemassaolon tarkoitukseen (missio) ja strategiaan. Verohallinnon ydintehtävänä on turvata yhteiskunnan rahoitus ja siten mahdollistaa yhteiskunnan

hyvinvointia. Verohallinnon vastuullisuustyön vaikuttavuudelle on keskeistä, että Verohallinto auttaa veronmaksajia toimimaan vastuullisesti ja oikein.

Vastuullisuustyöhön kuuluu olennaisena osana se, että verohallintolaiset tekevät aktiivista yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja ekosysteemissä muun muassa digitalisoituvan toimintaympäristön kehittämisessä.

Lisäksi Verohallinto kehittää omaa sisäistä toimintaansa niin, että on tehokasta ja vaikuttavaa myös tulevaisuudessa. Samalla huolehditaan siitä, että oman toiminnan negatiiviset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman pienet.

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Verohallinto edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan. Edistämistyö koskee sekä Verohallintoa työpaikkana että asiakaspalvelua ja kaikkea muuta työtä, jota teemme verotusta ja asiakkaita varten.

Verohallinnolla on kaksi suunnitelmaa, joista toinen keskittyy henkilöstön ja toinen asiakkaiden tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Molemmissa suunnitelmissa on samat periaatteet ja lähtökohdat, vaikka näkökulma on hieman erilainen. Viranomaisena ja työnantajana Verohallinnolla on myös lakisääteinen velvollisuus suunnitelmalliseen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

VMBaro-työtyytyväisyyskyselyn mukaan kokemus sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta työyhteisössä oli Verohallinnossa erittäin korkealla tasolla (2023: 4,30). Tulos on kehittynyt suotuisasti vuodesta 2016 lähtien, jolloin kyselyn tulos oli tasolla 3,87.

Henkilöstö kokee ihmisten yhdenvertaisuuden parantuneen työyhteisössä vuodesta 2016 lähtien. VMBaron kysymyksen ”Ihmisten yhdenvertaisuus toteutuu työyhteisössäni” tulos on noussut 3,6:sta 4,16 vuonna 2023.

Verohallinnossa seurataan sukupuolten välisiä palkkaeroja samapalkkaisuusindeksin avulla. Palkkatasa-arvo toteutuu Verohallinnossa hyvin samoissa tai saman vaatavuuden tehtävissä. Samalla vaatavuustasolla sukupuolten väliset palkkaerot ovat vähäisiä ja ne selittyvät henkilökohtaiseen suoritukseen perustuvalla palkanosalla.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen mukaiset vaikuttavuuden mittarit tavoitteineen ja toteumineen on esitetty Taulukko 2:ssa. Taulukon jälkeen taustoitetaan mittareiden toteumia.

Taulukko 2. Toiminnan vaikuttavuuden tulossopimusmittarit.

Yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen liittyvät tulossopimusmittarit ja tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus (%)	93	93	≥ 93	93
Uusien verovelkojen osuus verovelkojen kokonaismäärästä (%)	31	32	≤ 35	33
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä valvonta on tehokasta (%) ¹⁾	81	91	≥ 80	90
Verohallintoon voi luottaa (%) ¹⁾	88	91	≥ 90	91
Tuottavuuteen liittyvät tulossopimusmittarit ja tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%)	76	77	≥ 76	76
Sähköisten tuloveroilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%)	88	89	≥ 88	91
Taloudellisuuteen liittyvät tulossopimusmittarit ja tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,44	0,42	< 0,6	0,44
Kannattavuuteen ja kustannusvastaavuuteen liittyvät tulossopimusmittarit ja tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Ennakkoratkaisujen kustannusvastaavuus (%)	58,4	55,0	55...65	51
Palvelukykyyn ja laatuun liittyvät tulossopimusmittarit ja tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Verotuksen ja tilityksen aikataulupoikkeamat (kpl)	0	0	0	0
Suunnittelemattomat käyttökätkot sähköisessä asiointissa (päivää) ²⁾	2	0	0	1
Puhelinasiointin sujuvuus, verokorttipuheluiden vastausprosentti (%)	77	75	75...80	76
Puhelinasiointin sujuvuus, muiden kuin verokorttipuheluiden vastausprosentti (%)	81	82	78...82	79
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), henkilöasiakkaat	93	93	≥ 90	93
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), yritysasiakkaat	85	88	≥ 85	90
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), kaikki	90	91	≥ 88	92
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%)	86	90	≥ 85	87

VM:n hallinnonalan yhteiset henkilöstövoimavarojen mittarit	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, 1-5)	3,70	3,77	≥ 3,70	3,78
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	8,2	10,9	≤ 9,0	9,6
Johtajuusindeksi (VMBaro, 1-5)	3,59	3,66	≥ 3,60	3,69
yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä, VMBaro	4,05	4,15	≥ 4,1	4,16
Valtion yhteiset HR-tavoitteet	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Strateginen henkilöstösuunnittelu (viraston johdon arvio asteikolla 1-5)	3	4	4,5	4,5
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta, VMBaro	4,01	4,04	≥ 4,00	4,03
Työnantajakuva ja arvot, VMBaro	3,96	4,02	≥ 4,00	4,04

1) *Asiakkaiden asennekysely, lokakuu 2023 (n = 1 000). Vuosien 2022 ja 2023 tutkimuksen toteutus eroaa aiemmista siten, että siinä oli 5-portainen neutraalin vaihtoehdon (ei samaa eikä eri mieltä) sisältävä vastausasteikko, kun taas aiemmissä tutkimuksissa käytettiin 4-portaista asteikkoa ilman neutraalia vastausvaihtoehtoa. Toteumat on muutettu tilastollisesti vertailtavaan muotoon.*

2) *Sellaisten päivien lukumäärä, joina sähköisessä asiointissa on ollut yli 4 tunnin käyttökatko.*

Vuoden aikana ei ollut aikataulupoikkeamia: Verotus valmistui ja verotulot tilitettiin veronsaajille ajallaan.

Sähköisessä asiointissa oli yhtenä päivänä suunnittelemaan yli 4 tunnin katko. Sunnuntaina 26.2. OmaVeron kirjautumisessa oli käyttökatko johtuen palvelinten päivittymisen yhteydessä olleesta häiriöstä.

Vuonna 2023 virkailijat vastasivat yli 510 000 verokorttipuheluun (2022: 533 000) ja vastausprosentti oli 76 %. Muilla palvelulinjoilla vastattiin 1,3 miljoonaan puheluun (2022: 1,5 milj.). Puhelut vähenivät kaikissa muissa paitsi maksamiseen liittyvissä linjoissa. Toukokuusta lähtien puheboti vastasi puhelinvaihteen soittoihin. Vaihteessa virkailijoille päättyi viime vuonna 106 000 puhelua (2022: 180 000).

Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus oli 93 %. Uusien verovelkojen osuus nousi hieman edellisestä vuodesta (2022: 32 % → 2023: 33 %) mutta oli edelleen tavoitteen mukainen (tavoite: ≤ 35 %).

Sairauspoissaolojen laskusta huolimatta tavoitteena ollutta 9,0 työpäivää / htv ei saavutettu. Loppuvuoden aikana erityisesti korona- ja influenssa-aallot lisäsivät lyhyitä sairauspoissaoloja.

1.3.2 Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuudelle ei ole asetettu tavoitteita.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Verotustehtävien henkilötöyön toteuma oli 5 042 henkilötöyvuotta (vuonna 2022: 5 027). Kasvaneesta henkilötöyvuositoteumasta huolimatta toiminnan tuottavuus nousi (+2,7 %) vuodesta 2022 johtuen kasvaneesta tuotosindeksistä (+2,9 %). Tuotokset kasvoivat mm. perintö- ja lahjaverotuksen kohdalla, kun Verohallinto sai purettua varastoja.

Alla olevassa taulukossa esitetty Verohallinnon henkilötöyvuosien jakautuminen verotuksen viidelle eri prosessille. Näiden viiden prosessin lisäksi verotustyötä tehdään läpileikkaavilla menettelyalueilla (Ennakoiva ohjaus, Verotarkastus ja Harmaan talouden torjunta).

Taulukko 3. Verotustehtävien henkilötöyvuosien jakautuminen viiden prosessin välille.

Verotuksen ydinprosessit	Osuus 2023
Asiakastiedot ja Perintö- ja lahjaverotus	9,9 %
Asiointi	23,1 %
Maksuunpantavat verot	43,9 %
Oma-aloitteiset verot	17 %
Veronkanto	6,2 %

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Verohallinnon taloudellisuus laski -0,3 %. Verohallinnon nettomenot kasvoivat viime vuoteen verrattuna 6,7 %, vuodelle 2023 kohdistuvat kustannukset kasvoivat 7,5 %. Erot nettomenojen ja kohdistettujen kustannusten välillä liittyvät lomapalkkavelan muutokseen, valmistukseen omaan käyttöön, poistoihin ja sitoutuneen pääoman korkokustannuksiin. Näistä eristä selvästi merkittävin poistot. Sitoutuneen pääoman korkokustannus on ollut pitkään 0 €, mutta kohonneiden korkojen takia sitoutuneet pääoman korkokustannukset olivat viime vuonna €1,6 miljoonaa. Negatiivinen taloudellisuuskehitys johtui siitä, että kustannukset kasvoivat inflaatiota voimakkaammin

Toimitilojen tilatehokkuus parani edelleen. Toimitilojen määrä väheni vuoden 2022 lopun reilusta 80 000 m²:stä vuoden 2023 lopun alle 70 000 m²:iin. Toimitilaneliöt henkilötöyvuotta kohden laskivat noin 2,1 neliometrillä (aidot toimistoneliöt olivat 10,8 m²/htv). Vuoden päättyessä lähes 36 % Verohallinnon henkilöstöstä työskenteli joko Senaatin YTY (yhteinen työympäristö) toimitiloissa tai muissa yhteiskäyttötiloissa kumppanivirastojen kanssa.

Taulukko 4. Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin -tulossopimusmittari.

Mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,44	0,42	< 0,6	0,44

Verohallinnon nettomenot kasvoivat 6,7 % ja vertailukelpoinen bruttokertymä kasvoi 1,3 %, nettomenojen suhde bruttoverotuloihin oli 0,44 %.

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 5. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, ennakkoratkaisut.

VEROHALLINNON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, 2023				
Ennakkoratkaisut				
TUOTOT	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 811 073	2 022 476	2 000 000	1 758 729
Tuotot yhteensä	1 811 073	2 022 476	2 000 000	1 758 729
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
- henkilöstökustannukset	2 255 626	2 244 546	2 200 000	2 140 450
- palvelujen ostot	480	0	0	60
- tukitoimintojen kustannukset	268 169	714 055	600 000	642 489
Erilliskustannukset yhteensä	2 524 276	2 958 601	2 800 000	2 782 999
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-713 203	-936 126	-800 000	-1 024 271
Osuus yhteiskustannuksista	579 394	715 424	700 000	680 816
- työaikojen yhteiskustannukset	521 341	555 933	600 000	537 107
- tukitoimintojen yhteiskustannukset	58 054	159 492	100 000	143 709
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	579 394	715 424	700 000	680 816
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 103 670	3 674 026	3 500 000	3 463 815
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-1 292 597	-1 651 550	-1 500 000	-1 705 087
Kustannusvastaavuus %	58,4 %	55,0 %	57,1 %	50,8 %

Kustannusvastaavuuslaskelma esitetään vain, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Verohallinnossa maksullisen toiminnan neljästä osa-alueesta vain ennakkoratkaisut ylittävät määritellyn rajan vuonna 2023.

Ennakkoratkaisujen maksullisen toiminnan tuotot laskivat yli 10 % edellisestä vuodesta palaten näin lähelle vuoden 2021 tasoa. Kokonaiskustannukset laskivat edellisestä vuodesta hieman alle kuusi prosenttia, ja ennakkoratkaisujen kustannusvastaavuus laski 50,8 prosenttiin.

Ennakkoratkaisuista perittyjä maksuja korotettiin viimeksi vuoden 2019 alussa. Tämän jälkeen toimintaan kohdistuvat kustannukset, erityisesti henkilöstökulut, ovat nousseet sopimuskorotusten ja inflaation myötä ja heikentäneet kustannusvastaavuutta.

Laki eräiden ennakkoratkaisujen maksuperusteista antaa mahdollisuuden säätää päätösmaksu suoritteen keskimääräistä omakustannusarvoa alemmaksi silloin, kun päätös on lain soveltamisen kannalta merkittävä tai on tärkeä verotuskäytännön yhtenäistämisen vuoksi; koskee veron suorittamista toisen puolesta esimerkiksi työnantajana; koskee asiaa, jossa veroviranomaisella on lain nojalla erityinen ohjausvelvollisuus; tai on tarpeen lain tulkinnan ja soveltamisen selkiinnyttämiseksi laissa säädetyn etuuden tai muun perusteen osalta.

Ennakkoratkaisut on hinnoiteltu omakustannusarvoa alhaisempaan hintaan, jotta ennakkoratkaisusta perittävä maksu ei rajoittaisi ennakkoratkaisun hakemista. Yksittäisen ratkaisun ohella ennakkoratkaisut voivat selkeyttää ja yhtenäistää verolainsäädännön tulkintaa koskevia linjauksia, mikä on myös hallinnon edun mukaista. Verohallinnossa maksun suuruus ei saa liiaksi estää hakemusten tekemistä eikä korotata olennaisesti kynnystä tarpeellisten hakemusten tekemiselle

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Verohallinnolla ei ole yhteisrahoitteista toimintaa.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen Liite 3:n mukaiset tilinpäätöksessä seurattavat ja raportoitavat tiedot on koottu Taulukko 6:een.

Taulukko 6. Seurattavat ja raportoitavat tiedot.

Asiaksmäärät ja verokertymät	2021	2022	2023	Muutos 2022–2023
Henkilöasiakkaat	5 109 783	5 115 515	5 118 418	+1,4 %
Rajoitetusti verovelvollisia	142 226	148 884	151 080	+1,5 %
Maatalouden harjoittajat	106 470	106 192	106 462	+0,3 %
Yritysasiakkaat	264 480	269 733	278 517	+3,3 %
Yhteisöasiakkaat	454 217	457 728	470 001	+2,7 %
Asiaksmäärä yhteensä	5 934 950	5 949 168	6 043 398	+1,6 %
Liiketoiminnasta alv-velvolliset	391 639	370 748	377 277	+1,7 %
Alkutuotannosta alv-velvolliset	279 850	278 006	280 437	+0,9 %
Säännölliset työnantajat	128 625	125 611	124 079	-1,2 %
Satunnaiset työnantajat	134 530	139 014	142 148	+ 2,3 %
Verotulojen bruttokertymä (milj. €) ¹⁾	92 274	102 234	103 523	+1,4 %
Verotulojen nettokertymä (milj. €)	75 609	81 440	81 557	+0,1 %
Vastattujen puhelujen määrä (kpl)	2 017 017	1 999 160	1 843 184	-7,7 %
Käyntiasiointit (kpl)	212 730	239 789	248 722	+4,2 %
Chat -asiointit (kpl) ²⁾	611 046	607 984	578 736	-4,8 %
Virkailijan hoitamit (kpl) ¹¹⁾	161 899	134 306	114 591	-12,2 %
Chatbotin hoitamit (kpl), joista osa siirtynyt virkailijalle ¹¹⁾	449 147	473 678	464 145	-2,1 %
OmaVero-viestit (kpl) ¹¹⁾	139 994	147 425	173 754	+18,8 %
Tuottavuus ja taloudellisuus	2021	2022	2023	Muutos 2022–2023
Tuottavuus (parivuosisivertailu)	2,2 %	-0,1 %	+2,7 %	+ 2,7 %
Taloudellisuus (parivuosisivertailu)	-0,6 %	-5,8 %	+0,3 %	+0,3 %
Velvoitteiden mukaan toimiminen	2021	2022	2023	Muutos 2022–2023
Arvonlisäveron verovaje (%) ³⁾	3	3	-	0
Verovelkojen kokonaismäärä (milj. €)	3 766	3 726	3 856	+3,5 %
Uudet verovelat (milj. €)	1 050	1 176	1 266	+8,6 %
Verovalvonnan kädenjälki, tuloverotus (milj. €) ⁴⁾	204	237	317	+33,8 %
Verovalvonnan kädenjälki, arvonlisävero (milj. €, tilinpäätöksen laatimishetkellä ^{5),11)}	266	171	161	-3,8 %
Verotarkastuksen toimenpiteiden verovaikutus, kaikki verolajit (milj. €) ⁶⁾	220	329	163	-50,5 %
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (henkilö- ja yritysasiakkaat) (%)	11	11	11	0
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (yhteisöasiakkaat) (%)	23	21	22	+1 %-yks.
Asiakkaiden osuus, jotka pitävät verojärjestelmää vaikeaselkoisena (%) ⁷⁾	67	-	56	

Sähköisten perustamisilmoitusten osuus, yhteisöasiakkaat (%)	80	81	88	+7 %-yks.
Valvontaan käytetyt resurssit ja toimenpiteet	2021	2022	2023	Muutos 2022–2023
Verotarkastusten määrä (kpl)	1 773	1 444	1 371	-5,1 %
Harmaan talouden tarkastusten määrä (kpl)	614	610	618	+1,3 %
Harmaan talouden osuus verotarkastukseen käytetystä työajasta (%)	55	54	58	+7,4 %
Auto- ja valmisteverotarkastusten määrä (kpl) ¹¹⁾	34	47	45	-4,3 %
Verovelkarekisteriin merkittyjen määrä (lkm)	14 885	16 055	17 795	+10,8 %
Velvoitteidenhoitoselvitysten määrä (kpl)	707 000	708 000	719 000	+1,6 %
Enintään kuudessa kuukaudessa käsiteltyjen oikaisuvaatimusten osuus (%)	22	50	47	-3 %-yks.
Tullilta siirtyviin verotustehtäviin liittyvät raportoitavat asiat	2021	2022	2023	Muutos 2022–2023
Autoverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	99	99	99	0
Valmisteverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	99	98	97	-1 %-yks.
Autoverotuksen oikaisujen käsittelyaika (kk)	8	6	4	-2 kk
Valmisteveron kertymä (milj. €) ⁸⁾	6 802	7 338	7 092	-3,4 %
Autoveron kertymä (milj. €)	523	487	377	-22,6 %
Verovelkojen osuus maksettavaksi määrätyistä veroista valmisteverotuksessa (%)	0,02	0,08	0,04	-0,04 %-yks.
Verovelkojen osuus maksettavaksi määrätyistä veroista autoverotuksessa (%) ⁹⁾	0,34	0,13	1,6	+1,47 %-yks.
Uusien verotettujen autojen (lkm)	108 000	92 000	99 000	+7,2 %
Käytettyjen verotettujen autojen (lkm) ¹⁰⁾	28 000	56 000	57 000	+3,1 %

- 1) Tullilta Verohallinnon keräämiksi vuonna 2017 siirtyneet auto- ja valmisteverot eivät vuosina 2017–2020 eivätkä tammikuussa 2021 sisältyneet bruttokertymätietoihin.
- 2) Chatbotilta virkailijalle siirtyneet asiointitapahtumat ovat luvuissa mukana kahteen kertaan. Tällaisia tapahtumia oli noin 88 000 vuonna 2023, 102 000 vuonna 2022, 97 000 vuonna 2021.
- 3) Ilmoitusvirheiden ja -puutteiden osuus on arvioitu Verohallinnon kehittämällä verovalvonnan tuloksiin perustuvalla laskentamenetelmällä. Vaje sisältää myös verovelat.
- 4) Vuodesta 2020 alkaen kädenjälkenä raportoidaan koneellisesti laskettu valvonnasta seurannut verotuksen lopputuloksen euromääräinen nettomuutos. Koneellisen kädenjäljen laskentaan liittyy mittaustarkkuutta heikentäviä tekijöitä, jotka saattavat vääristää tuloksia.
- 5) Arvonlisäveron vuoden 2023 tilinpäätöshetken kädenjäljestä 90 milj. € on automaatiossa muodostuneita arvioveroja, 27 milj. € arvioverotuksen jälkeen saatuihin ilmoituksiin perustuvaa kädenjälkeä ja 46 milj. € reaaliaikaiseen riskiperusteiseen virkailijatyöhön perustuvaa kädenjälkeä. Lopullinen kädenjälki voi laskea huomattavastikin tilinpäätöshetken arvosta, sillä siihen sisältyviä arvioverotuksia voidaan jälkikäteen poistaa asiakkaiden myöhemmin antamien korjaavien ilmoitusten myötä.
- 6) Vuodesta 2022 alkaen laskentatapa on muutettu siten, että lukemaan on sisällytetty luonnollisten henkilöiden tarkastusten tuloverotuksen todelliset maksuunpanot verotuksen progressiivisuus huomioiden, kun taas aiemmin on sovellettu 20 %:n veroasteolettamaa verotarkastuksissa tehtyihin tulonlisäyksiin. Myöskään luovutusvoittoverohavaintojen välitöntä tulosvaikutusta ei ole aiemmin huomioitu. Edellä mainitut laskentatavan muutokset huomioiden vuoden 2021 toimenpiteiden tarkistettu euromääräinen verovaikutus olisi ollut 234 milj. €.
- 7) Verojärjestelmän vaikeaselkoisuutta koskeva kysymys ei sisällynyt asennetutkimukseen 2022.
- 8) Valmisteverotuksen verotusmenettelymuutos myöhensi verokaudesta 1/2021 lähtien veron ilmoittamis- ja maksamisen eräpäivää verokautta toisena seuraavan kuukauden 12. päivään. Aiemmin vero ilmoitettiin ja maksettiin pääosin jo verokautta seuraavan kuukauden aikana. Muutos

aiheutti kertaluonteisen valmisteverokertymän pienentymisen vuodelle 2021, kun veroa kertyi käytännössä 11 kuukaudelta.

- 9) Autoverotuksen verovelkojen vaihtelu selittyy osaksi yritysten autoverorekisteröinnin muutoksen 2021 myötä kasvaneella asiakaskunnalla näille uusille asiakkaille ominaisine riskeineen, osaksi veroilmoitusten käsittelyruuhkasta ja siitä seuranneista maksuunpanojen lykkääntymisistä.
- 10) Vuonna 2022 veroilmoituksia saatiin 44 000 ja verotuspäätöksiä tehtiin 56 000. Vuonna 2022 purettiin vuonna 2021 syntynyttä käsittelyruuhkaa: 27 000 vuoden 2021 veroilmoitusta käsiteltiin vuonna 2022. Vastaavasti vuoden 2022 veroilmoituksista 15 000 siirtyi käsiteltäväksi vuodelle 2023.
- 11) Ei sisälly tulossopimuksessa määritettyihin seurattaviin ja raportoitaviin tietoihin.

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon välisen tulossopimuksen mukaiset palvelukyvyn ja laadun mittarit tavoitteineen ja toteumineen on esitetty Taulukko 7:ssä.

Taulukko 7. Palvelukyvyn ja laadun tulossopimusmittarit.

Mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%)	86	90	≥ 85	87
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), henkilöasiakkaat	93	93	≥ 90	93
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), yritysasiakkaat	85	88	≥ 85	90
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%), kaikki	90	91	≥ 88	92
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%)	76	77	≥ 76	76
Sähköisten tuloveroilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%)	88	89	≥ 88	91

Kaikki palvelukykyyn sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatuun liittyvät tulostavoitteet saavutettiin. Verotuspäätösten pysyvyyttä on käsitelty kohdassa 1.2 Tuloksellisuus (alakohta H), samoin sähköistä asiointia (alakohta B).

Asiakaskokemus

Asiakaskokemuksesta kertovat erilaiset asiointikanavakohtaiset asiakastyytyväisyyskyselyt sekä Verohallinnon saama spontaani asiakaspalaute.

Asiakastyytyvääisyyttä kysytään joka kymmenenneltä puhelinpalveluun soittavalta ja kaikilta chatissa asioivilta. Puhelinpalvelun asiakaskokemus oli aiempien vuosien tapaan erittäin korkealla tasolla. Vuoden aikana asiakkaat arvioivat 54 000 puhelua. Niistä 92 %:ssa arvosana oli hyvä tai erinomainen (2022: 91 %). Asiakkaita pyydetään arvioimaan myös palvelun ratkaisuastetta: Edellisen vuoden tapaan 94 %:ssa puheluista asiakas koki saaneensa asiansa ratkaistua tai vireille.

Chatissa arviointeja kertyi vuoden aikana 72 000 keskustelusta. Näistä 47 %:ssa palvelu sai hyvän tai erinomaisen arvosanan (2022: 45 %). Hyvien ja erinomaisten arvosanojen osuus oli korkeampi virkailijoiden hoitamissa keskusteluissa (66 %) kuin chatbotin hoitamissa (35 %). Myös ratkaisuaste oli korkeampi virkailijoilla (69 %) kuin chatbotilla (42 %). Asiakastyytyväisyys on parantunut edellisvuodesta chatbotin osalta, mutta heikentynyt hieman virkailijoiden osalta. Tyytyväisyysero puhelinpalvelun ja

chatin välillä selittyy ennen kaikkea sillä, että chat-palvelussa asiakas ei voi asioida tunnistautuneena ja saada asiaansa hoidetuksi tai vireille samalla tavalla kuin soittamalla.

Myös käyntiasiointin asiakastytyvääisyyttä mitattiin tekstiviesteillä vuoden 2023 aikana. Arvioita kertyi vuoden aikana noin 8 300. Vastajista 96 % (2022: 95 %) koki saaneensa asiansa ratkaistua tai vähintään vireille, ja 92 % (2022: 93 %) antoi asioinnistaan hyvän tai erinomaisen arvosanan.

Omavero -palvelussa on uloskirjautumissivulla yksinkertainen fiiliskysely, jossa kysytään "Miten asiointi palvelussa sujui?". Vuoden aikana kyselyyn saaduista noin miljoonasta vastauksesta 85 %:ssa vastattiin asiointiin sujuneen hyvin (2022: 83 %).

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön toiminta

Oikeudenvallontatehtävässään Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö edistää hyvän ja ennustettavan verojärjestelmän toteutumista. Toiminnan oikeudellista vaikuttavuutta kuvaa se, kuinka suuressa osassa yksikön tekemistä valituksista korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupaa sekä julkaisee antamansa ratkaisun. Lisäksi oikeudellista vaikuttavuutta kuvaa sellaisten tapausten osuus kaikista KHO:n vuosittain julkaisemista verotusta koskevista ratkaisuista, jossa oikeudenvallontayksikkö on jossain veroprosessin vaiheessa (ltk, HAO, KHO) ollut muutoksenhakijana sekä korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa. Oikeudenvallontayksikössä seurataan myös annettujen vastineiden käsittelyajan pituutta, jolla on osaltaan vaikutusta verovalitusasioiden yleiseen käsittelyaikaan tuomioistuimissa.

Taulukko 8. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön verotusta yhtenäistävän oikeuskäytännön ja muutoksenhakuprosessin mittarit.

Oikeudellinen vaikuttavuus	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
KHO:n myöntämien valituslupien osuus kaikista VOVA:n tekemistä valituslupahakemuksista (%)	44	50	50	28
KHO:n julkaisemien päätösten osuus kaikista VOVA:n tekemistä valituksista (%)	33	31	40	23
Sellaisten tapausten osuus kaikista KHO:n julkaisemista verotusta koskevista ratkaisuista, jossa VOVA on jossain veroprosessin vaiheessa (ltk, HAO, KHO) ollut muutoksenhakijana, (%)	-		45	67
KHO:n julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa VOVA on puoltanut valituslupaa (%)	83	67	70	60
Oikeudenvilvontayksikön oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	32	39	33	29
Oikeudenvilvontayksikön korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	27	29	30	30

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavutti toimintavuonna 2023 osin keskeiset oikeudellisen vaikuttavuuden tulostavoitteensa. Tavoite toteutui sellaisten tapausten osuudessa kaikista korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemista verotusta koskevista ratkaisuista, jossa yksikkö on jossain veroprosessin vaiheessa (ltk, HAO, KHO) ollut muutoksenhakijana. Lisäksi tavoite lähes toteutui korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuudessa niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa.

Yksikkö ei sen sijaan saavuttanut korkeimman hallinto-oikeuden yksikölle myöntämien valituslupien ja korkeimman hallinto-oikeuden yksikön tekemistä valituksista antamien ratkaisujen julkaisutavoitetta. Valituslupa- ja julkaisutoteumaan osaltaan kuitenkin vaikuttavat myös hallintotuomioistuimien antamien päätösten määrien vuosittaiset vaihtelut sekä julkaisukäytännöt.

Oikeudenvilvontayksikön antamien vastineiden käsittelyajat pysyivät hyvällä tasolla. Yksikkö alitti oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle antamien vastineiden keskimääräisen käsittelyaikatavoitteen sekä saavutti korkeimmalle hallinto-oikeudelle antamien vastineiden keskimääräisen käsittelyaikatavoitteen.

Tulorekisteriyksikön toiminta

Taulukko 9. Tulorekisteriyksikön tavoitteet.

Mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Käyttökatkot sähköisessä asiointissa ¹⁾	0	0	0	0
Puhelinpalvelun vastausprosentti	91	85	≥ 80	83
Palkkatietoilmoitukset annettu oikea-aikaisesti (5 päivässä) %	93	90	≥ 90	87
Etustietoilmoitukset annettu oikea-aikaisesti (5 päivässä) %	100	100	≥ 95	100

1) Yli 4 tunnin ennakoimattomat katkokset tulorekisteripalvelun pääprossien osalta. Vain tulorekisterin omat palvelut, toteumaan ei lasketa mukaan esim. vero.fi tai valtion yhteisen tietoverkon häiriöitä.

Tulorekisteriyksikkö onnistui toimintavuoden 2023 perustoiminnassa erinomaisesti. Tulotietojärjestelmän ja asiakaspalvelun saatavuuteen liittyvät tavoitteet saavutettiin. Palkkatietoilmoitusten oikea-aikaisuuden tavoitteesta jäätiin hieman yhden suuren asiakkaan palkanmaksun haasteiden ja tulorekisteriin annettujen virheellisten tietojen vuoksi.

Toimintavuoden aikana aloitettiin varautuminen laajenevaan tehtäväkenttään Tulorekisteriyksikön rekisterinpitotehtävien laajentuessa positiivisen luottorekisterin rekisterinpitäjän tehtäviin tulorekisterin rekisterinpitotehtävien rinnalla vaiheittain syksystä 2023 lukien. Varautumiseen liittyen yksikön henkilöstöresursseja kasvatettiin useilla hallinnollisilla ja tuotannon rooleilla. Toimintavuoden aikana tehtiin myös muita laajenevaan tehtäväkenttään liittyviä resurssisuunnitelmia, jotka rekrytointien osalta toteutuvat portaittain toimintavuoden 2023 ja 2024 aikana.

Toimintavuoden aikana tulorekisteriin rekisteröitiin noin 58 miljoonaa palkkatietoilmoitusta, noin 2,2 miljoonaa työnantajan erillisilmoitusta sekä yli 60 miljoonaa etustietoilmoitusta. Rekisteriin rekisteröityjä tulotietoja jaettiin tiedonsaantiin oikeutetuille tiedon käyttäjille rajapintojen kautta liki 900 miljoonaa ilmoitusta.

Positiivisen luottotietorekisteri perustaminen -hankkeen ensimmäinen käyttöönotto ajoittui syksyyn 2023. Syksyn käyttöönotossa siirtyi ensimmäiset osuudet positiivisen luottotietorekisterin rekisterinpitotehtävistä hankkeelta yksikölle. Käytännössä vuoden 2023 aikana avautui yksikön asiakaspalvelu, lisäksi valmisteltiin vuodelle 2024 suunniteltuihin käyttöönottoihin liittyviä tehtäviä muun muassa luottotietojen ilmoittamiseen, tuotannon aikaisiin prosesseihin ja ohjeistuksiin liittyen. Vuoden 2023 lopussa positiivisessa luottotietorekisterissä oli 206 hyväksyttyä ilmoittautunutta. Lisäksi yksikössä valmisteltiin tulorekisterin tulotietojen käyttöä luottotietorekisteriotteella.

Toimintavuoden aikana yksikössä oli käynnissä useita selvitys- ja kehittämishankkeita, liittyen mm. sähköisen identiteetin hallinnan muutoksiin, käyttövarmuuden turvaamiseen, tietojen oikeellisuuden selvittämiseen sekä hyvinvointialueiden uudistukseen.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 10. Henkilöstövoimavaroihin liittyvät mittarit.

Mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, 1–5)	3,70	3,77	≥ 3,70	3,78
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	8,2	11,0	≤ 9,0	9,6
Johtajuusindeksi (VMBaro, 1–5)	3,59	3,66	≥ 3,60	3,69
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä, VMBaro	4,05	4,15	≥ 4,1	4,16
Strateginen henkilöstösuunnittelu (johdon arvio)	-	4	4,5	4,5
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta, VMBaro	4,01	4,04	≥ 4,00	4,03
Työnantajakuva ja arvot, VMBaro	4,03	4,08	≥ 4,00	4,04

Työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti oli 84,4 % ja korkea vastausprosentti kertoo tulosten luotettavuudesta. Henkilöstön työtyytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla (3,78), ja edellisvuoteen verrattuna tulokset olivat lähes ennallaan. Kyselyn osaluokista parhaimmat tulokset olivat: Työyhteisön toimintakulttuuri (4,13), Työnantajakuva ja arvot (4,04) sekä Työ- ja toimintaympäristö (3,98). Seurattavien mittareiden osalta työtyytyväisyyskyselyn tavoitteet on saavutettu.

Sairauspoissaolot olivat vuonna 2023 Verohallinnossa 9,6 pv/htv (vuonna 2022: 11,0 pv/htv), mikä on pidemmällä aikajaksolla tarkasteltuna alhaisin tulos koronavuotien lukuun ottamatta. Edelliseen vuoteen nähden sairauspoissaolot laskivat 1,5 pv/htv ja tämä johtui hyvin pitkälle infektiosairauksien vähentymisestä. Sairauspoissaolot painottuvat alle 10 päivän poissaoloihin, joita on 6,3 pv/htv eli yli 65 prosenttia sairauspoissaoloista.

Ikäryhmittäin tarkasteltaessa eniten sairauspoissaoloja oli 60–64-vuotiailla (13,52 pv/htv) ja 55–59-vuotiailla (10,37 pv/htv). Näissä ikäryhmissä painottuivat pitkät yli 10 päivän sairauspoissaolot. Muissa ikäryhmissä sairauspoissaolot olivat alle 10 pv/htv. Alle 40-vuotiaiden ikäluokissa korostuvat lyhyet 1–3 päivän sairauspoissaolot.

Taulukko 11. Henkilöresurssit.

Mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023
Henkilötyövuodet verotustehtävät (htv)	4 933	5 027	5125	5 042
Henkilötyövuodet Tulorekisterihanke (htv)	5	0	0	0
Henkilötyövuodet Tulorekisteriyksikkö (htv)	75	99	165	128
Henkilötyövuodet yhteensä (htv)	5 013	5 126	5 290	5 170

Verohallinnon henkilötyön kokonaismäärän toteuma oli 5 170 henkilötyövuotta. Verotustehtävien henkilötyön kokonaismäärä kasvoi vajaa 15 htv edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvun taustalla osin osittain asiantuntijaosaamisen vahvistaminen Verohallinnon rekrytoimissa asiantuntijoita ennakoivasti tulevaa eläköitymistä korvaamaan. Verotustyön henkilötyövuosikertymä sisältää myös tulorekisteritehtäviin tuotettuja palveluita, joista aiheutuneet kustannukset on katettu tulorekisterimomentilta.

Taulukko 12. Henkilöstötietoja (kunkin vuoden joulukuun tilanne).

Henkilöstömäärä, -rakenne ja -kulut (sisältää harjoittelijat ja työllistetyt)	2021	2022	2023	Muutos 2022–23
Henkilöstön lukumäärä	5 212	5 183	5 315	+132
Naiset	3 792	3 768	3 810	+42
Miehet	1 420	1 415	1 505	+90
Henkilötyövuosien lukumäärä	5 013	5 126	5 170	+44
Keski-ikä, vuotta	46,3	46,1	45,6	-0,5
Naiset	47,2	47,0	46,6	-0,4
Miehet	44,1	43,7	43	-0,7
Ikäjakama: 15–24-vuotiaat	173	180	209	+29
25–34-vuotiaat	1 056	1 070	1 176	+106
35–44-vuotiaat	1 127	1 127	1 143	+16
45–54-vuotiaat	1 160	1 166	1 155	-11
55–64-vuotiaat	1 612	1 559	1 552	-7
65–68-vuotiaat	84	81	79	-2
Koulutustasoindeksi	5,4	5,6	5,6	-
Naiset	5,3	5,6	5,5	-0,1
Miehet	5,7	5,9	5,7	-0,2
Vakinaiset	4 155	4 524	4 560	+36
Naiset	3 044	3 323	3 332	+9
Miehet	1 111	1 201	1 228	+27
Määräaikaisia	1 057	659	754	+95
Naisista	748	445	478	+33
Miehistä	309	214	276	+62
Kokoaikaisia	4 775	4 674	4 823	+149
Osa-aikaisia	437	509	492	-17
Työtyytyväisyysindeksi	3,70	3,77	3,78	+0,01
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	7	9	14	+5
Sairauspoissaolot (pv/htv)	8,2	10,9	9,6	-1,3
Työterveyshuolto €/htv (netto)	398	406	433	+27
Koulutuspäivät/htv	8,4	7,4	8	-0,1

Taulukko 11:n henkilöstön lukumäärätiedot ovat joulukuun tilanteen mukaisia. Vuoden 2023 lopussa Verohallinnolla oli vuoteen 2022 verrattuna merkittävästi enemmän henkilöstöä johtuen osittain asiantuntijoiden ennakoivasta rekrytoinnista. Tällä on myös suora vaikutus henkilötyövuosien nousuun. Keski-ikä on jatkanut laskua ja on nyt 45,6 vuotta. Ikäjakaman osalta on myös havaittavissa muutos ja alle 34-vuotiaiden osuus on noussut edellisiin vuosiin nähden.

Osa-aikaisten määrä oli laskenut edelliseen vuoteen nähden hieman, mutta on edelleen aiempia vuosia korkeammalla tasolla. Osa-aikaisten määrä painottui ikäryhmiin 25–34 ja yli 54 vuotta.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Taulukko 13. Talousarviolaskelmat

Talousarviolaskelma

Momentti 28.10.01 Verohallinto

	2019 TP ^e	2020 TP	2021 TP	2022 TP	2023 TA+LTA:t	2023 TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähennettynä)	261 577	271 563	276 183	284 273	302 576	301 844	99,8 %
- vuokrat	22 177	21 046	19 383	18 009	17 564	17 524	99,8 %
- muut kulutusmenot	127 070	126 706	124 149	130 086	144 869	141 508	97,7 %
- investoinnit	28	298	0	65	0	0	
Yhteensä	410 852	419 614	419 715	432 432	465 010	460 876	99,1 %
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	2 874	2 799	2 929	3 017	2 771	2 634	95,0 %
- EU-tulot	269	41	59	116	1	113	8398,8 %
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	2 281	1 605	2 120	2 145	1 773	2 267	127,9 %
- irtaimen omaisuuden myynti	96	45	54	32	7	11	147,3 %
Yhteensä	5 521	4 491	5 161	5 310	4 553	5 025	110,4 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	405 331	415 123	414 554	427 122	460 456	455 852	99,0 %
Talousarvio/kehys	402 270	425 448	432 688	404 604	397 079	397 079	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	4 617	1 152	22	6 077	14 628	14 628	100,0 %
Talousarvio/kehys	406 887	426 600	432 710	410 681	411 707	411 707	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	1 556	11 477	18 156	-16 441	-48 749	-44 145	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomäärärahakanta							
- siirto edelliseltä vuodelta	105 082	106 638	118 115	136 270	119 829	119 829	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	106 638	118 115	136 270	119 829	71 080	75 685	106,5 %
- valtiolle tuloutus							
Henkilöstömäärä (HTV) ¹⁾	4 926	5 037	4 927	5 027	5 127	5 040	98,3 %

1) Htv-perusteisessa henkilöstömäärässä on mukana myös Tulorekisteriyksikön palveluihin osallistuneiden henkilöiden osuus (rahoitettu momentilta 28.10.03).

Verohallinnon toimintamenomomentti 28.10.01

- Verohallinnon toimintamenomomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 411,7 milj. € Toimintamenojen toteuma oli 455,9 milj. € eli 110,7 % talousarviomyyntöistä. Siirtomäärärahakanta väheni 44,1 milj. €
- Toimintamenoista suurin osuus eli 65,5 % käytettiin henkilöstömenoihin. Toteuma oli 301,8 milj. € eli 99,1 % budjetoidusta. Budjetti alittui 2,6 milj. € ja henkilöstömenot kasvoivat 6,2 % edellisvuodesta. Kasvuun vaikutti sopimuskorotusten lisäksi maksettu kertaerä.
- Toimitilavuokrat olivat 17,6 milj. € ja 99,7 % budjetoidusta. Menot laskivat 2,8 % edellisvuodesta. Toimitilaneliöt vähenivät yli 10 000 neliöllä.
- Muut kulutusmenot olivat yhteensä 141,4 milj. € eli 101,1 % budjetoidusta. Menot kasvoivat 8,9 % edellisvuodesta. Menojen kasvuun vaikutti voimakas inflaatio, joka näkyi mm. postitusmenoissa ja pilvipalveluiden menoissa.
 - Tietotekniikan asiantuntijapalvelut olivat 55,9 milj. € ja 101,1 % budjetista
 - ICT-palveluostot Valtiolta olivat 37,6 milj. € ja 114,1 % budjetoidusta
 - Matkustuspalvelut olivat 3,8 milj. € ja 80,3 % budjetoidusta
- Toiminnan tuotot olivat 5,0 milj. €, näistä 52 % oli maksullisen toiminnan tuottoja. Muita merkittäviä tuottoeriä olivat esimerkiksi kustannusten korvaukset tulorekisterimomentilta.

Harmaan talouden selvitysyksikön budjetoidut määrärahat ovat 2 397 000 €. Yksikön henkilötyövuosikehys on 25 henkilötyövuotta. Tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon varatut määrärahat sisältyvät Tuotehallintayksikön budjettiin.

- Harmaan talouden selvitysyksikön menot olivat 2 192 796 € eli 91,5 % budjetoidusta. Henkilötyövuosien toteuma oli 25 htv.

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön budjetoidut määrärahat ovat 2 452 000 €. Yksikön henkilötyövuosikehys on 27 henkilötyövuotta.

- Veronsaajien oikeudenvallonnan määrärahan käyttö oli 2 246 728 € eli 91,6 % budjetoidusta. Henkilötyövuositoteuma oli 24 htv.

Taulukko 14. Talousarviolaskelma, Kansallinen tulorekisteri

Talousarviolaskelma

Momentti 28.10.03 Kansallinen tulorekisteri

	2019 TP	2020 ¹⁾ TP	2021 ²⁾ TP	2022 ³⁾ TP	2023 ⁴⁾ TA+LTA	2023 ⁴⁾ TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähennet)	2 097	2 991	4 716	6 727	9 809	8 784	89,6 %
- vuokrat	167	230	291	401	680	508	74,7 %
- muut kulutusmenot	3 092	6 656	16 431	18 323	29 919	19 666	65,7 %
- investoinnit	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	5 355	9 876	21 439	25 451	40 408	28 958	71,7 %
Toimintamonomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	0	0	0	0	0	0	
- EU-tulot	0	0	0	0	0	0	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	
- irtaimen omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot (+) / -tulot (-)	5 355	9 876	21 439	25 451	40 408	28 958	71,7 %
Talousarvio/kehys	11 980	12 245	17 750	28 030	36 808	36 808	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	0	0	125	4 395	117	117	100,0 %
Talousarvio/kehys	11 980	12 245	17 875	32 425	36 925	36 925	100,0 %
Siirtomäärärahakannan muutokset	6 625	2 369	-3 564	6 974	-3 483	7 967	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomäärärahakanta							
- siirto edelliseltä vuodelta	790	7 414	9 783	6 219	13 193	13 193	100,0 %
- siirtomäärärahakanta 31.12.	7 414	9 783	6 219	13 193	9 710	21 160	217,9 %
- valtiolle tulotus							
Henkilöstömäärä (HTV)	43	55	80	99	165	133	80,8 %

1) Vuoden 2020 talousarviossa myönnettiin yhteensä 250 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin hankinnan valmistelutehtäviin (v. 2020 osuus).

2) Vuoden 2021 talousarviossa myönnettiin yhteensä 5 250 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (v. 2021 osuus).

3) Vuoden 2022 talousarviossa myönnettiin yhteensä 15 706 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (v. 2022 osuus).

4) Vuoden 2023 talousarviossa myönnettiin yhteensä 17 695 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (v. 2023 osuus) ja yhteensä 1 775 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen (1. vuosi ns. valmisteluvuosi).

Kansallisen tulorekisteri, momentti 28.10.03

- Määrärahamyöntö oli 36,9 milj. €, käyttö 29,0 milj. €
 - Käytöstä tulorekisteritoimintaan kohdistui 15,5 milj. €, positiiviseen luottotietorekisteritoimintaan 0,5 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen 12,8 milj. €
- Palkkamenojen budjetti oli 10,0 milj. €, käyttö oli 8,8 milj. €
 - Käytöstä tulorekisteritoimintaan kohdistui 4,5 milj. €, positiiviseen luottotietorekisteritoimintaan 0,5 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeeseen 3,8 milj. €
- Muiden menojen toteuma oli tulorekisteritoiminnan osalta 11,1 milj. € ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen 9,1 milj. €

- Siirtomääräraha-kanta 31.12.2023 oli 21,2 milj. €
 - Tästä Tulorekisteritoimintaan 8,5M€, Positiiviseen luottotietorekisteritoimintaan 1,2M€ ja positiivisen luottotietorekisterin perustamishankkeen tehtäviin 11,4M€. Siirtomääräraha-kannan kasvu johtui hankkeissa tehtävän työn jaksotuksen muuttumisesta tuleville vuosille.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

11. Verot ja veronluonteiset tulot

Verojen ja veronluontoisten tulojen osalta kasvua edellisestä vuodesta oli 23,4 % eli 11,8 mrd. €. Muutoksen taustalla sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämismenestysten ja kustannusten siirto kunnilta hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden toimintaa rahoittaa valtio ja sote-kustannusten siirtyessä kunnilta valtiolle, myös rahoitusta siirretään vastaavasti. Tämän takia momentin 11.01.01. Ansio- ja pääomatuloverot kasvu oli yli 11,8 miljardia ja yli 92 prosenttia. Ansiotulojen verokertymään vaikutti myös, että palkansaajat saivat alkuvuoden 2023 aikana aikaisempaa suurempia palkankorotuksia korkean inflaation vuoksi. Myös eläkkeisiin ja etuuksiin tehtiin indeksikorotuksia. Momentin 11.19.09. Muut verotulot kasvu (+170,2 %) johtui siitä, että veronkantoon vastaanotettiin vuoden 2023 aikana kaksi poikkeuksellisen isoa tuntematonta maksua (5,2 milj. €), jotka on tuloutettu talousarviossa momentille 11.19.09.

Muista momenteista euromääräisesti eniten kasvoivat momenttien 11.01.02 Yhteisövero (208,1 milj. €) 11.04.01 Arvonlisävero (81,7 milj. €) ja 11.01.04. Perintö- ja lahjaverot (268,2 milj. €) kertymät. Arvonlisäverojen kasvu oli kuitenkin suhteellisesti hyvin maltillista (+0,4 %). Yhteisöveron osalta osin selittävä tekijä sote -muutos eli valtion osuutta nostettiin ja kuntien laskettiin. Suhteellisesti eniten kasvoivat edellisessä kappaleessa mainittujen poikkeustapauksien ohella momenttien 11.01.03. Korkotulojen lähdevero (+199,0 %) 11.01.04. Perintö- ja lahjaverot (+29,8 %), ja 11.10.08. Jätevero (53,1 %) kertymä. Korkotulojen lähdeveron osalta selittävänä tekijänä on korkotason nousu. Perintö- ja lahjaverokertymiä nosti erityisesti aiempia vuosia suurempi tapausten käsittelymäärä, kun Verohallinnon työjonoja saatiin purettua. Jäteveron osalta taustalla on veron korotukset sekä jäteveron veropohjan laajentamisesta tiettyihin hyödyntämiskelpoisiin jätteisiin.

Kertymä väheni euromääräisesti eniten momenttien 11.10.03 Autovero (-110,0 milj. €), 11.10.05 Varainsiirtovero (-327,6 milj. €) ja 11.08.07. Energiaverot kohdalla (-249,5 milj. €) sekä suhteellisesti eniten momenttien 11.10.03 Autovero (-22,6 %), 11.10.05 Varainsiirtovero (-35,0 %) ja 11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmistevero (-8,4 %) kohdalla. Autoveron lasku johtuu uusien autojen siirtymästä sähköautoihin, joista autoveroa ei makseta. Varainsiirtoveron laskua selittää asuntokaupan hiljeneminen ja energiaveroja sähkön ja polttoaineen kulutuksen lasku.

Merkittävin budjetin suhteellinen ylitys momentin 11.01.01. Ansio- ja pääomatuloverot (+0,9 %) kohdalla ja alitus momentin 11.01.03. Korkotulojen lähdevero (-8,7 %) kohdalla.

12. Sekalaiset tulot

Sekalaiset tulot vähenivät edellisvuodesta 27,8 % ylittäen budjetin kuitenkin 1,4 % toteuman ollessa 223 milj. €. Muutoksen selittää momentin 12.28.11 Kuntien osuudet verotuskustannuksista puolittuminen johtuen sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuiden ja kustannusten siirto kunnilta hyvinvointialueille ja vastaavasti näihin liittyvän rahoituksen siirtyminen kunnilta valtiolle.

12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista laskivat 14,4 milj. € johtuen pääasiassa yhteisöveron veronkorotuksien laskusta. Samasta syystä johtui momentin 12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot lasku 7,0 milj. €.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Verohallinnon toimintamomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 411,7 milj. €. Toimintamenojen toteuma oli 455,8 milj. € eli 110,7 % talousarviomyönnöistä. Seuraavalle vuodelle siirtyi 75,6 milj. €, siirtomäärärahakanta väheni 44,1 milj. €.

Momentin 28.10.03 Kansallisen tulorekisterin toimintamenot määrärahamyöntö oli yhteensä 36,9 milj. €. Toimintamenojen toteuma oli 29,0 milj. € eli 78,4 % talousarviomyönnöistä. Seuraavalle vuodelle siirtyi 21,2 milj. €.

Momentin 28.10.95.2 Verotukseen liittyvät korkomenot käyttö oli 22,9 milj. €, mikä ylitti budjetin 9,1 %. Momentin käyttö kasvoi edellisestä vuodesta 4,1 milj. €. Budjetin ylitys aiheutui vuonna 2022 parantuneen työllisyystilanteen kasvaneista tuloverotuksen luonnollisten henkilöiden ennakonpalautuksista, viitekorkopäätöksen vaikutuksesta ja tuloverotuksen veroprosentin muuttumisesta vuosituloperusteiseksi aiemman kk-perusteisen rajan sijaan (siirtymäkauden jälkeinen 1. vuosi). Lisäksi ylitykseen vaikuttaa suurehkon vuoden 2018 lähdeveron osinkopalautuksen kaksinkertaisen verotuksen poistaminen kansainväliseen sopimukseen perustuen. Tilille on myönnetty 2 000 000 €:n ylityslupa 1.2.2024.

Momentin 28.10.97 Autoveron vientipalautuksen käyttö oli 21,7 milj. € ja ylitti budjetin 8,6 %. Määrärahatarpeen lisäys aiheutui autoverouudistuksen (13.11.2020/777) autoveron vientipalautusten hakemusmäärien kasvusta (hakemusmäärä kasvanut merkittävästi vuodesta 2022). Hakemusmäärien kasvua selittää 1.1.2021 alkaen voimaan tulleessa autoverouudistuksessa (13.11.2020/777) käyttöön otettu yksinkertaistetumpi autoveron vientipalautusmenettely. Tilille on myönnetty 1 800 000 €:n ylityslupa 1.2.2024.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

- Maksullisen toiminnan tuotot olivat 2,6 milj. € (-12,7 % verrattuna vuoteen 2022).
- Muut toiminnan tuotot olivat 100,2 milj. € (-39,1 % verrattuna vuoteen 2022). Taustalla aiemmin mainittu syy liittyen verotuskustannusten korvauksien pienenemiseen kuntien osalta.
- Ostot (aineet, tarvikkeet ja tavarat) olivat 1,7 milj. € (-0,4 % verrattuna vuoteen 2022).
- Henkilöstökulut olivat 313,3 milj. € (+7,2 % verrattuna vuoteen 2022). Nousu taustalla sopimuskorotusten ja kertaerän lisäksi merkittävä kasvu lomapalkkavelan ja lomapalkkojen henkilöstösivukuluvelan muutoksen osalta. Myös henkilötyövuosien määrä kasvoi hieman vuodesta 2022.

- Vuokrat olivat 18,8 milj. € (-2,5 % verrattuna vuoteen 2022). Toimitilaneliöt vähenivät yli 10 000 neliometrillä.
- Palvelujen ostot olivat 151,5. € (+9,5 % verrattuna vuoteen 2022). Euromääräinen kasvu oli yli 13 miljoonaa. Nousu johtui osin voimakkaasta inflaatiosta etenkin ICT-palveluissa. Tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalvelut nousivat noin 5,6 miljoonalla eurolla. Sisäisten ICT -palveluiden nousu oli 7,0 miljoonaa ja postimenojen 1,9 miljoonaa.
- Muut kulut olivat 9,5 milj. € (+12,6 % verrattuna vuoteen 2022). Kasvu selittyi hyvin pitkälle nousseilla matkustusmenoilla.
- Valmistus omaan käyttöön oli lähes viime vuoden tasolla (-3,6 % verrattuna vuoteen 2022). Valmistuksessa omaan käyttöön korostui positiivisen luottorekisterin rakentaminen, jonka osuus oli yli 74 prosenttia.
- Poistojen määrä oli 48,9 milj. € (-1,9 % verrattuna vuoteen 2022). Poistoista noin 29 miljoonaa liittyi Valmisohjelmisto ja AVA-hankkeisiin ja vajaa 12 miljoonaa tulorekisteritoimintaan.
- Rahoitustuotot ja kulut sekä satunnaiset tuotot ja kulut olivat vuonna 2023 vähäisiä.
- Siirtotalouden kuluja elinkeinoelämälle 80,8 milj. € (-44,0 % verrattuna vuoteen 2022). Erä kohdistuu kokonaan momentille 28.91.41 Energiaverotuki. Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille olivat 13,3 milj. € (+0,1 % verrattuna vuoteen 2022). Tämä kohdistuu kokonaan momentille 28.92.40 Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille.
- Tilikauden tuottojäämä oli 61,6 mrd. € (+23,5 % verrattuna vuoteen 2022). Tuottojäämä on siirretty tilinpäätöksessä valtion pääomaan.

1.7.4 Tase

- Muut pitkävaikutteiset menot -tilin saldo väheni 41,9 milj. €. Tilille kirjataan itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät.
- Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat kasvoivat 10,3 milj. €. Tilille kirjataan keskeneräisten tietojärjestelmien aktivointeja, näissä korostui viime vuonna positiivisen luottotietorekisterin perustamishanke.
- Myyntisaamisten määrä oli 1,0 milj. €, vähennystä 0,1 milj. €
- Siirtosaamiset olivat 1,7milj. €, kasvua 0,2 milj. €. Merkittävimmät erät liittyvät työterveyshuollon korvauksiin Kelalta.
- Muiden lyhytaikaisten saamisten määrä oli 1,3 milj. € Laskua 7,6 milj. € Vaihtelun taustalla on veronsaajien Tulorekisteriin tekemien korjausten jaksottuminen. Viime vuonna kasvu oli vastaavasti yli 8 miljoonaa.
- Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat olivat 11,9 milj. €.
- Ostovelat olivat 27,5 milj. €, kasvua 1,5 milj. €
- Edelleen tilitettävät erät olivat 1 643,2 milj. €, vähennystä 6,9 milj. € Pääosin veronkannon edelleen tilitettäviä eriä.
- Siirtovelat olivat 55,4 milj. €, kasvua 2,4 milj. €
- Verohallinnon taseen loppusumma oli 161,4 milj. €

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Verohallinnossa sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n (25.2.2000/217) edellyttämällä tavalla. Verohallinnossa on annettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet määräys (VH/3137/00.00.07/2023), jonka tarkoituksena on täydentää Verohallinnon kirjanpitoyksikön taloussääntöä, sisäiseen valvontaan ja siihen kuuluvaan riskienhallintaan vaikuttavista seikoista ja luoda asianmukaiset ja riittävät toimintaperiaatteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyille. Verohallinnon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnassa noudatetaan Valtiovarainministeriön hyvän hallinnon ohjeistuksia ja suosituksia sekä noudatetaan soveltuvien osin kansainvälistä COSO -sisäisen valvonnan viitekehystä ja ISO 31000:2009 riskienhallintastandardia.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kiinteä osa Verohallinnon hyvää hallintoa sekä johtamis-, ohjaus-, ja suunnittelujärjestelmää. Sisäinen valvonta kattaa sekä oman toiminnan että toiminnan, josta Verohallinto vastaa lainsäädännön, sopimusten tai muiden velvoitteiden nojalla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päämääränä on lisätä todennäköisyyttä saavuttaa strategiset tavoitteet, tukea operatiivisten tavoitteiden ja vaatimustenmukaisuuden saavuttamista, sekä tuottaa riittävä varmuus talouden ja toiminnan laillisuudesta ja tuloksellisuudesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla turvataan ihmisiä, tietoa, varoja ja omaisuutta sekä varmistetaan johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot ja turvataan toiminnan jatkuvuus ja toimintaedellytysten säilyminen. Tehokkaalla ja vaikuttavalla sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla lisätään sidosryhmien ja henkilöstön luottamusta Verohallinnon toimintaan ja varmistetaan tavoitteiden saavuttamista ja tehtävässä onnistumista.

Kaikki Verohallinnon työntekijät vastaavat työnantajan ohjeistusten noudattamisesta, riskien havainnoinnista ja tunnistamisesta, sekä riskien hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta omassa työssään. Verohallinnon palveluntoimittajien työntekijät rinnastetaan Verohallinnon omiin työntekijöihin Verohallinnon palveluksessa tai sen lukuun toimittaessa. Jokaisen työntekijän vastuulla on ilmoittaa merkittävistä riskeistä sekä mahdollisista puutteista riskien hallintatoimenpiteissä, havaitsemistaan väärinkäytöksistä, laiminlyönneistä, epäasianmukaisesta käytöksestä ja toiminnasta, sekä riskialttiista menettelytavoista.

Pääjohtajalla on kokonaisvastuu hyvästä hallintotavasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä koko kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö ja sidosryhmät huomioiden. Lisäksi pääjohtaja hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa linjaavat yleiset periaatteet Verohallinnossa.

Verohallinnon johtoryhmä vastaa pääjohtajan johdolla strategisten tavoitteiden asettamisesta sekä siitä, että riskinotto on oikeassa suhteessa Verohallinnon riskinottohaluun ja riskinkantokykyyn nähden. Verohallinnon yksiköiden/toimintojen johto vastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan sisällyttämisestä ja toteuttamisesta osana oman yksikkönsä toimintaa sekä riittävien resurssien osoittamisesta näihin tehtäviin omalla vastuualueellaan. Prosessinomistajat vastaavat omistamansa prosessin toimintaan liittyvästä asianmukaisesta ja tehokkaasta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan toteuttamisesta osana päivittäistä operatiivista toimintaa ja prosessiin liittyvien tavoitteiden toteutumisen seurantaan. Jokaiseen Verohallinnon yksikköön nimetyn riskienhallintakoordinaattorin vastuulla on toimia yhteyshenkilönä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan konsernitason yhteistyössä ja ohjauksessa. Sisäinen tarkastus arvioi sekä varmentaa organisaation

johtamisen-, hallinto- ja valvontajärjestelmän ja riskienhallintaprosessien tuloksellisuutta.

Verohallinnon kaikki yksiköt ovat itsenäisesti arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Yksiköiden johdot ovat käsitelleet ja hyväksyneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin tulokset. Verohallinnon sisäisen valvonnan voidaan todeta olevan hyvällä tasolla. Tila on säilynyt vakaana ja muutokset voidaan katsoa normaaliksi vuosivaihteluksi.

Arviointi on toteutettu sisäisen valvonnan COSO-viitekehyksen mukaisesti hyödyntämällä valtiovarainministeriön controller -toiminnon suosittamaa päivitettyä arviointikehikkoa. Kaikki osa-alueet arvioitiin.

- Ohjausympäristö on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Toimintakulttuurin jatkokehittämisessä ja resurssien priorisoinnissa ja kohdentamisessa on edelleen kehitettävää.
- Riskien arviointi on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämiseksi on tehty vuoden 2023 aikana merkittävästi työtä ja riskienhallinnan päivitettyjä menettelyitä tullaan jalkauttamaan Verohallinnossa vuoden 2024 aikana.
- Valvontatoimenpiteet on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Riskikuvausten päivityksen yhteydessä tullaan yhä täsmentämään hallintakeinoja ja kontroleja sekä työtehtävien riittävän eriyttämistä on tarpeen varmentaa sekä päivittää tunnistettujen vaarallisten työyhdistelmien dokumentaatiota.
- Tieto ja viestintä on asianmukaisesti järjestetty. Vuoden 2024 kehittämisen painopisteitä ovat kustannustietoisuuden ja -laskennan kehitys sekä asiakkuuksienhallinnan tietojen käsittelyn menetelmien päivitys.
- Seurantatoimenpiteet on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Laatutoimen kehittäminen on painopisteenä vuonna 2024.

Verohallinnossa olennaisia sisäiseen valvontaan kohdistuvia kehittämiskohteita vuodelle 2024

- Verohallinnossa on vuoden 2023 aikana määritelty eettiset periaatteet ja avattu eettinen ilmoituskanava tukemaan hyvän hallinnon mukaisuutta, vuonna 2024 panostetaan henkilöstön etiikkakoulutukseen.
- Turvallisuus- ja riskienhallintayksikkö ja tuotehallintayksikkö yhdistyvät vuoden 2024 alussa.
- Verotusyksikkö virtaviivaistaa prosessiohjausta. Lisäksi selvitetään toimintojen ja verotoimistojen välistä yhteistyötä. Selvitystyö tehdään menettelyalueiden, prosessien ja toimintayksikköjen näkökulmista.
- Tulosohejausjärjestelmän uudistaminen.
- Pakollisen työn vähentämisen hanke.
- Kehitetään edelleen varautumista, erityisesti kyberuhkien osalta.
- Yhteiskäyttötiloihin siirtyminen ja sen aiheuttamat turvallisuuden kehittämisen tarpeet.
- Verotukseen liittyvien vertailutietojen saaminen.

Verohallinnon kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Verohallinnon sisäinen tarkastus on käynyt kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuman läpi ja toteaa, että lausumassa esitetty arvio vastaa sisäiselle tarkastukselle muodostunutta kuvaa Verohallinnon sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

1.9 Arviointien tulokset

Toimintavuoden aikana ei ole tehty Verohallinnon tuloksellisuuden ja toiminnan vaikuttavuuden kokonaisarviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Verohallinto on perustanut sisäisen eettisen kanavan 31.3.2023, jonka kautta on käsitelty myös ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuuluvat väärinkäytösilmoitukset. Lisäksi Verohallinto on ollut 1.1.2023 lukien osassa ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuuluvien ilmoitusten käsittelyyn toimivaltainen viranomainen.

Toimintavuoden aikana Verohallinto ei ole vastaanottanut yhtään ulkoista väärinkäytösilmoitusta.

Verohallinnossa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä toimintavuoden aikana.

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

2 Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	50 331 647 559,16	61 991 861 558	62 118 658 408,84	126 796 850,74	100
11.01.01. Anso- ja pääomatuloverot	12 784 019 782,20	24 372 000 000	24 589 546 493,69	217 546 493,69	101
11.01.02. Yhteisövero	5 538 201 117,59	5 739 000 000	5 746 308 085,91	7 308 085,91	100
11.01.03. Korkotulojen lähdevero	15 265 100,39	50 000 000	45 645 093,11	-4 354 906,89	91
11.01.04. Perintö- ja lahjaverot	901 192 596,72	1 222 000 000	1 169 419 883,59	-52 580 116,41	96
11.04.01. Arvonlisävero	21 195 856 071,47	21 277 572 493	21 277 572 492,97	0,00	100
11.04.02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	875 365 499,31	921 000 000	920 830 319,81	-169 680,19	100
11.04.03. Apteekkivero	206 510 114,81	218 210 247	218 210 247,10	0,00	100
11.08.01. Tupakkaverot	1 115 436 165,41	1 156 107 842	1 156 107 842,39	0,00	100
11.08.04. Alkoholi- ja tupakkaverot	1 497 221 863,00	1 462 870 965	1 462 870 964,56	0,00	100
11.08.05. Virvoitusjuomaverot	220 258 106,86	219 029 964	219 029 964,38	0,00	100
11.08.07. Energiaverot	4 488 372 158,97	4 238 878 844	4 238 878 844,31	0,00	100
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmisteverot	16 478 536,25	15 101 237	15 101 237,19	0,00	100
11.10.03. Autovero	486 696 371,84	376 726 648	376 726 648,11	0,00	100
11.10.05. Varainsiirtovero	936 399 468,20	646 000 000	608 766 073,59	-37 233 926,41	94
11.10.06. Arpajaisvero	46 112 583,73	60 000 000	56 280 901,04	-3 719 098,96	94
11.10.08. Jätevero	4 234 284,36	6 480 631	6 480 631,20	0,00	100
11.19.09. Muut verotulot	4 027 738,05	10 882 686	10 882 685,89	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	308 732 086,94	219 926 306	222 956 324,88	3 030 018,80	101
12.28.11. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	124 734 967,30	58 822 000	60 692 046,39	1 870 046,39	103
12.28.12. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	24 003 979,96	23 197 000	23 934 891,53	737 891,53	103
12.28.13. Evankelis-luterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	13 716 559,98	13 255 000	13 677 080,88	422 080,88	103
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	120 654,70				
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	59 003 302,65	44 641 736	44 641 735,84	0,00	100
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	87 067 091,95	80 000 786	80 000 786,24	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	55 296,00	36	36,34	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	30 234,40	9 748	9 747,66	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	50 640 379 646,10	62 211 787 864	62 341 614 733,72	129 826 869,54	100

Pääluokan, momentin ja tilijohdon numero, nimi ja määrärahat	Tilinpäätös		Talousarvio		Tilinpäätös		Tilinpäätös		Tilinpäätös		Siirtomäärärahoja koskevat täydennykset		Siirtomäärärahoja koskevat täydennykset	
	2022	2023	(TA + LTA 1)	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	Edellisen vuoden alku	Käytetty vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Käytetty vuonna 2023	Siirretty seuraavalle vuodelle
20	682 307 888,31	619 982,70	520 375 200,21	59 844 363,05	620 817 512,26	-85 495,37	133 382 365,36	542 814 953,85	494 913 472,50	51 009 191,26				
28.01.28	23 013 32,01	28 094 106,89	28 094 106,89	28 094 106,89	28 094 106,89	0,00	119 029 085,44	531 539 019,41	435 851 555,34	75 684 573,50				
28.01.31	410 680 000,00	411 707 000,00	136 072 465,51	75 684 573,05	411 707 000,00	0,00	13 182 324,42	511 172 644,42	29 957 534,37	21 769 469,55				
28.10.03	32 425 000,00	36 925 000,00	15 926 201,45	21 769 469,55	35 925 000,00	0,00	4 488 015,29	1 581 791,71						
28.10.63	3 482 489,08	6 000 000,00	4 138 215,28		4 488 015,29	1 951 944,71								
28.10.95	3 492 489,08	6 000 000,00	4 428 215,25		4 428 215,25	1 920 000,00								
28.10.96	18 799 799,93	21 000 000,00	22 900 053,77		22 900 053,77	-1 920 000,00								
28.10.97	13 750 799,93	21 000 000,00	22 900 053,77		22 900 053,77	-1 920 000,00								
28.10.98	11 314 848,55	20 000 000,00	21 722 337,30		21 722 337,30	1 722 337,30								
28.10.99	141 341 486,59	82 000 000,00	90 774 970,38		80 774 970,09	1 225 025,32								
28.31.01	13 235 521,14	13 235 000,00	13 256 798,33		13 256 798,33	291,37								
28.32.40	1 531 037,93	2 244 083,00	0,00	1 356 056,61	2 244 083,00	0,00								
32.01.10	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	345 141,39	1 356 056,61	1 700 000,00	0,00								
32.01.10.3.1	1 305 728,00	1 700 000,00	3											

Verohallinnon talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Verohallinnolla ei ole esitettävää valtuuslaskelmalla.

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 633 686,01		3 017 343,88	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	550 291,96		318 168,92	
Muut toiminnan tuotot	<u>100 154 664,58</u>	103 338 642,55	<u>164 471 364,26</u>	167 806 877,06
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 725 064,10		1 732 202,25	
Henkilöstökulut	313 355 107,96		292 251 819,18	
Vuokrat	18 849 732,75		19 331 546,40	
Palvelujen ostot	151 488 302,98		138 394 798,92	
Muut kulut	9 492 776,14		8 428 740,96	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-17 279 424,48		-17 916 999,05	
Poistot	<u>48 940 382,71</u>	<u>-526 571 942,16</u>	<u>49 874 497,76</u>	<u>-492 096 606,42</u>
JÄÄMÄ I		-423 233 299,61		-324 289 729,36
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 834,83		4 523,52	
Rahoituskulut	<u>-595,87</u>	3 238,96	<u>-2 157,99</u>	2 365,53
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	57 845,81		1 336,22	
Satunnaiset kulut	<u>-4 115,67</u>	<u>53 730,14</u>	<u>-19 377,55</u>	<u>-18 041,33</u>
JÄÄMÄ II		-423 176 330,51		-324 305 405,16
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	80 774 658,27		144 220 407,26	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	<u>13 255 798,93</u>	<u>-94 030 457,20</u>	<u>13 236 152,14</u>	<u>-157 456 559,40</u>
JÄÄMÄ III		-481 761 964,56		-497 839 938,82
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	62 083 552 080,46		50 312 360 006,57	
Muut pakolliset maksut	110 686 265,18		131 750 125,28	
Perityt arvonlisäverot	1 637,11		979,71	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-29 616 911,02</u>	<u>62 164 623 071,73</u>	<u>-28 197 309,98</u>	<u>50 415 913 801,58</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>61 647 416 284,02</u>		<u>49 934 151 837,02</u>

4 Tase

Verohallinnon tase

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	121 483 722,73		163 380 812,35	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>36 200 367,76</u>	157 684 090,49	<u>25 874 205,64</u>	189 255 017,99
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	171 529,48		261 560,21	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>2 113,41</u>	173 642,89	<u>2 113,41</u>	263 673,62
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ				
		157 857 733,38		189 518 691,61
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	993 868,01		1 065 502,64	
Siirtosaamiset	1 662 807,70		1 452 575,01	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 271 058,56</u>	3 927 734,27	<u>8 904 027,71</u>	11 422 105,36
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	11 967,40		3 013,10	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	-400 077,78		-1 071 483,85	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-6 100,22</u>	<u>-394 210,60</u>	<u>-21 240,13</u>	<u>-1 089 710,88</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ				
		3 533 523,67		10 332 394,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
	<u>161 391 257,05</u>		<u>199 851 086,09</u>	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-473 673 163,50		-473 673 163,50	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 075 553 512,75		-1 102 439 223,41	
Pääoman siirrot	-61 680 750 891,39		-49 907 266 126,36	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>61 647 416 284,02</u>	-1 582 561 283,62	<u>49 934 151 837,02</u>	-1 549 226 676,25
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	11 889 765,08		14 730 289,78	
Saadut ennakot	109 551,72		198 196,87	
Ostovelat	27 525 238,34		25 999 657,71	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	5 505 657,42		5 025 398,49	
Edelleen tilittävät erät	1 643 215 251,60		1 650 154 843,81	
Siirtovelat	55 387 631,51		52 968 320,68	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>319 445,00</u>	<u>1 743 952 540,67</u>	<u>1 055,00</u>	<u>1 749 077 762,34</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ				
		1 743 952 540,67		1 749 077 762,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				
	<u>161 391 257,05</u>		<u>199 851 086,09</u>	

5 Liitetiedot

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	45
2. Nettoutetut tulot ja menot	46
3. Arviomäärärahojen ylitykset	47
4. Peruutetut siirretyt määrärahat	47
5. Henkilöstökulujen erittely	47
6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	48
7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	49
8. Rahoitustuotot ja -kulut	50
9. Talousarviotaloudesta annetut lainat	50
10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	50
11. Taseen rahoituserät ja velat	50
12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	51
13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	51
14. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	51
15. Velan muutokset	51
16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio	51
17. Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	52
18. Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista	52

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Budjetoinnissa ei ole olennaisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen. Energiaverotuen osalta on tehty kuitenkin liikekirjanpitoa koskeva vähäisempi kirjausmuutos, jossa on siirrytty käyttämään lkp-tilin 82310000 (Valtionavustukset käyttötalous, elinkeinoelämä) sijaan tiliä 82320000 (Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, elinkeinoelämä). Joulukuun kirjauskaudelle on tehty korjaavat kirjaukset vanhalta liikekirjanpidon tililtä uudelle niin, että tilikauden 2023 kokonaissaldo on uudella tilillä 82320000. Lisäksi talousarvion momentin 11.19.09 (Muut verotulot) saldo on aiempiin vuosiin verrattuna selvästi suurempi johtuen siitä, että vuoden 2023 aikana on vastaanotettu kaksi poikkeuksellisen suurta tuntematonta maksua (yhteensä 5,2 M€).

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Ulkomaanrahan määräiset velat eivät ole olennaisia, joten niitä ei ole muutettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Velat on viety kirjanpitoon tapahtuman syntymispäivän mukaiseen valuuttakurssiin euroiksi muutettuna ja syntyvät kurssierot on käsitelty maksuperusteisesti.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus – ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Omaisuus on arvostettu tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Verohallinnossa yhdenmukaisin periaattein, säännösten ja määräysten mukaisesti.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia merkittävän suuruisia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia ei ole ollut.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

Tilinpäätösvouden ja edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.

6. Selvitys varainhoitovuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista.

Varainhoitovuoden jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen laatimiseen tai tilinpäätösten vertailtavuuteen. Kuitenkin vuoden 2023 aikana Verohallinnon yhden toimipaikan tilojen muutostöistä johtuva kustannus (58 628,40 € (alv 0 %)) on perusteiltaan selvitettävänä ja siitä johtuva lasku voi tulla mahdollisesti maksettavaksi Verohallinnolle tilikauden 2024 aikana. Lisäksi Verohallinto toimii koordinaattorina CESOP-projektissa, jossa EU maksaa Suomelle projektin kokonaisrahoituksen ja Verohallinto huolehtii sitten edelleen kunkin osallistujamaan osuuden maksamisesta sopimuksen mukaan.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2022		Talousarvio 2023 (TA + LTA)		Talousarvio 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023		Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös		Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot	
					Käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Ehdollista vuositta siirtyneet	Käytävyyssä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (p.l. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.10.01.	Verohallinnon toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	415 996 356,78	415 407 000	341 109 023,23	418 793 556,73		460 938 112,67					
	Bruttomenot	5 315 356,78	3 700 000	5 086 556,73	5 086 556,73		5 086 556,73					
	Bruttotulot	410 681 000,00	411 707 000	336 022 466,50	75 684 533,50	0,00	119 829 069,44	0,00	531 536 069,44	455 851 555,94	75 684 533,50	
	Nettomenot	32 436 338,38	36 925 000	15 765 230,45	36 925 000,00		28 957 754,87					
28.10.03.	Kansalliseen tulorekierin toimintamenot (Siirtomääräraha 3 v)	11 338,38	0,00	0,00	0,00		0,00					
	Bruttomenot	32 425 000,00	36 925 000	15 765 230,45	36 925 000,00		28 957 754,87					
	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00					
	Nettomenot	32 425 000,00	36 925 000	15 765 230,45	36 925 000,00		28 957 754,87					
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysturvaan perustuvasti (A-niimääräraha)	0,00	9 626	9 625,62	9 625,62		9 625,62					
	Bruttomenot	0,00	9 626	9 625,62	9 625,62		9 625,62					
	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00					
	Nettomenot	0,00	9 626	9 625,62	9 625,62		9 625,62					

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio	Ylitys	Ylitys
	(TA + LTA:t)		%
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	41 000 000	3 622 421,07	9 %
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot	21 000 000	1 900 083,77	9 %
28.10.97. Autoveron vientipalautus	20 000 000	1 722 337,30	9 %
Pääloukat yhteensä	41 000 000	3 622 421,07	9 %

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		36,34
Vuosi 2021		36,34
35.20.04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen	36,34	
Pääloukat yhteensä		36,34
Vuosi 2021		36,34

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2023	2022
Henkilöstökulut	261 764 334,59	245 155 797,30
Palkat ja palkkiot	259 651 882,02	244 060 204,65
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	2 112 452,57	1 095 592,65
Henkilösivukulut	51 590 773,37	47 096 021,88
Eläkekulut	46 740 121,23	43 317 509,60
Muut henkilösivukulut	4 850 652,14	3 778 512,28
Yhteensä	313 355 107,96	292 251 819,18
Johdon palkat ja palkkiot, josta	5 532 249,30	5 282 476,58
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	6 062,64	6 847,70
Johto	3 360,00	3 600,00
Muu henkilöstö	2 702,64	3 247,70

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet					
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	1120010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot	1149010	Tasapoisto	10 vuotta	10 %	0 %
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat		Ei poisteta			
Aineelliset hyödykkeet					
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maankuljetusvälineet	1250010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12550000 ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3 vuotta	33 %	0 %
12560000 Toimistokoneet ja laitteet	1256010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet	1269010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poisteta			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13010000 Osakeyhtiöiden osakkeet	1301010	Ei poisteta			
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poisteta			

Vähäiset omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	243 092 882,74	25 874 205,64	268 967 088,38
Lisäykset	6 953 262,36	17 279 424,48	24 232 686,84
Vähennykset	0,00	-6 953 262,36	-6 953 262,36
Hankintameno 31.12.2023	250 046 145,10	36 200 367,76	286 246 512,86
Kertyneet poistot 1.1.2023	-79 712 070,39	0,00	-79 712 070,39
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-48 850 351,98	0,00	-48 850 351,98
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-128 562 422,37	0,00	-128 562 422,37
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	121 483 722,73	36 200 367,76	157 684 090,49

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2023	476 219,66	2 113,41	478 333,07
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	476 219,66	2 113,41	478 333,07
Kertyneet poistot 1.1.2023	-214 659,45	0,00	-214 659,45
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-90 030,73	0,00	-90 030,73
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-304 690,18	0,00	-304 690,18
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	171 529,48	2 113,41	173 642,89

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2023	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				-394 210,60			-394 210,60
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-394 210,60	0,00	0,00	-394 210,60

31.12.2023	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				11 889 765,08			11 889 765,08
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	11 889 765,08	0,00	0,00	11 889 765,08

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olevia valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olevia valtiontakuita.

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olevia valtiontakauksia eikä valtiontakuita eri valuutoissa.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	90 327 000,00	59 024 000,00	15 363 000,00	5 806 000,00	11 061 000,00	91 254 000,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Verohallinnolla ei ole tässä mainittavia sopimuksia eikä sitoumuksia.

Muut monivuotiset vastuut yhteensä

90 327 000,00 59 024 000,00 15 363 000,00 5 806 000,00 11 061 000,00 91 254 000,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtion kirjanpitolautakunnan lausunnon nro 11/1997 mukaisesti taseessa ei ole mukana verosaamisia. Taseen sijasta ne esitetään liitetietona.

Tässä liitteessä esitetään 31.12.2023 tilanteen mukaiset Verohallinnon asiakkaiden verovelat ja ennuste näiden verovelkojen tulevasta kertymästä sekä euromäärästä, jonka valtio olisi saamassa tästä kertymästä. Ennuste on laskettu Verohallinnossa kehitetyllä verovelkojen kertymien ennustemallilla, jossa ennustavia tekijöitä ovat velvoitetasolla velan ikä, määrä ja perinnän aktiivisuus sekä asiakastasolla velan keski-ikä, velan kokonaismäärä, erityyppisten verovelaksi luettavien velvoitteiden lukumäärä, asiakkuuden voimassaolo, ulkomainen kotipaikka, maksujärjestely, ulosotto ja maksukyvyttömyysmenettely.

Verovelat, joihin ei kohdistu täytäntöönpanokieltoa 31.12.2023:

Verolajiryhmä	Verovelka* 31.12.2023 (milj. €)	Ennuste velan kertymästä** (milj. €)	Arvioitu valtion osuus (milj. €)
Henkilöasiakkaiden tulovero	1 137	332	135
Yhteisöjen tulovero	395	80	54
Arvonlisävero	1550	380	380
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	29	8	-
Kiinteistövero	49	25	-
Valmistevero	152	8	8
Muut verot ja maksut	152	52	52
Yhteensä	3 464	885	629

* Sisältää verot, seuraamusmaksut, korot ja muut verovelaksi luettavat velvoitteet. Päivämäärällä 31.12.2023 vanhentuneet velvoitteet eivät ole luvuissa mukana.

** Ennuste 31.12.2023 voimassa olleen verovelan kertymästä 31.12.2024 mennessä. Tämän jälkeinen kertymä voidaan olettaa vaatimattomaksi, ja se on jätetty laskennassa huomiotta.

Lisäksi Verohallinnon asiakkailta oli 31.12.2023 täytäntöönpanokiellon alaista verovelkaa yhteensä 129 milj. €, jolle kertymäennustetta ei ole mielekästä muodostaa.

Verohallinnolla oli asiakkailtaan tuomiosaatavia 31.12.2023 yhteensä 1 227 milj. €. Aiempien vuosien toteuman perusteella tästä voidaan odottaa kertyväksi noin 5 % eli 61 milj. €, joka on pääosin valtiolle tuloutettavaa.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 18.

6 Allekirjoitus

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Hyväksyn kirjanpitoyksikkö Verohallinnon tilinpäätöksen vuodelta 2023.

Helsingissä xx.2.2024

Pääjohtaja

Markku Heikura

KORJAUS VEROHALLINNON TILINPÄÄTÖKSEEN VUODELTA 2023

Verohallinto korjaa 26.2.2024 hyväksymäänsä tilinpäätökseen kappaleessa 2 Talousarvion toteumalaskelma taulukossa olleen virheellisen viimeisen rivin ”Tuloarviotilit yhteensä”.

Helsingissä 3.4.2024

Pääjohtaja

Markku Heikura

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu keskiviikko 3. huhtikuuta 2024

Verohallinnon tilinpäätös_525821.pdf
(535322 byte)
SHA-512: 42e1ab2078f5c481916a3ac107ab1b44d3dbe
ec1d5fa05782d51956f6e800f798f7cfa5b7ab41c349dc
dfc26527376101b83ea4f2f2333ed9cfa54f1b9ea6c8

Allekirjoitukset

3.4.2024 13.29.25 (CET)

Heikura Markku

markku.heikura@vero.fi
Allekirjoitettu pika-allekirjoituksella

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

3.4.2024; Verohallinnon tilinpäätös vuodelta 2023_voimassaoleva

Tämän tosیتeen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä

<https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

8d624a15061a7c3c603e1291d1c69b4305fb0ac4dead10a4aea53c4ebdece6b7c8ac2b672731ee84624ee4f4d50d9a3f783adbf26862496c39c39735e2b97c6

Tästä tosیتteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma